

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ŠEŠTADIENIS-SATURDAY – RUGSĖJIS-SEPTEMBER 11, 2021 • Vol. CXII NR. 72

Kaina 2.00 dol.

PERIODICALS

DRAUGAS

laikraštis lietuviams
leidžiamas nuo 1909 metų

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-10-2021

Tegyvuoja mūsų vienybė

Penktadienį, rugsėjo 10 d. JAV Lietuvių Bendruomenės XXIII Tarybos pirmoji ir labai ypatinga sesija prasidėjo Rolando Dabruko freskos „Vienybės medis“ atidengimu. Ši ant Pasaulio lietuvių centro sienos nupatyta freska – tai JAV LB Valdybos dovana visai Amerikos lietuvių bendruomenei.

– 3 psl.

Sandros Ščedrinės nuotr.

„Saulė ir jūra“ atvyksta į JAV

„Aukštinį liūtą“ prieš porą metų Venecijos meno bienalėje pelnusi lietuvių menininkių opera-performansas „Saulė ir jūra (Marina)“ pradeda gastroles Amerikoje. Keturiuose miestuose, keturiose skirtingose erdvėse lietuviai solistai kartu su savanoriais, „kaitindamiesi“ karštoje Amerikos saulėje, pasakos apie tai, kas sekina žmogų ir planetą.

– 10 psl.

Dėkojo už išsaugotas žmonių istorijas

Kiek lietuvių šeimų istorijų saugoma Balzeko lietuvių kultūros muziejuje? Daugybė – jų skaičių galima tik spėlioti. Su kai kuriomis iš jų susipažino šią savaitę muziejų aplankiusios ir jame eksponuojamas parodas apžiūrėjusios viešnios – LR Seimo narė Dalia Asanavičiūtė, Užsienio reikalų ministerijos Globalios Lietuvos departamento direktorė Lina Žukauskaitė, naujoji LR generalinė konsulė Čikagoje Sigrida Mulevičienė, taip pat ir jas lydintys kiti grupės nariai.

Pasakojimas apie viešnių apsilankymą muziejuje – 4 psl.

GANYTOJO ŽODIS

Kristaus sekimas

KARDINOLAS
SIGITAS TAMKEVIČIUS

Per Krikštą esame pašaukti sekti paskui Jėzų, todėl būti ištikimais jo mokiniais turi būti viso mūsų gyvenimo siekinys. Kaip tai padaryti? Jėzus nurodė dvi sąlygas, kurias reikia išpildyti norint būti geru jo mokiniu, – išsižadėti savęs ir nebijoti kryžiaus. Tačiau savimeilės išsižadėjimas ir kryžius mus gąsdina.

Evangelijoje pasakojama, kaip Jėzus kalbėjo, jog jam Jeruzalėje reikės kentėti ir mirti, ir po to prisikelti. Žmonių išgelbėjimui iš nuodėmių reikėjo Dievo Sūnaus mirties ant kryžiaus. Net ištikimiausias Jėzaus mokinys Petras nesuprato Viešpaties žodžių, todėl pasivadinęs jį į šalį, ėmė drausti (Mk 8, 32). Jis nesuvokė, kodėl žmonėms išgelbėti reikia tokios didelės aukos. Jėzus pabarė prieštaraujantį Petrą sakydamas: *Tu mąstai ne Dievo, bet žmonių mintimis!* (Mk 8, 33).

Pasinaudodamas šia proga Jėzus pasakė keletą labai svarbių minčių, ku-

rias reiktų išsidėmėti kiekvienam, norinčiam rimtai sekti paskui Kristų: būtinumą išsižadėti savimeilės ir nebijoti kryžiaus.

Išsižadėjimas ir kryžius gąsdina išlepusį savimylą, kuris siekia iš šio gyvenimo pasiimti tik tai, kas malonu ir lengva, ir nusimesti bent kiek sunkesnę naštą. Prieš trisdešimt metų ne visi žmonės ėjo ginti Lietuvos parlamento, nes tai buvo pavojinga. Save mylintys žmonės visuomet elgiasi priešingai, nei ragina Viešpats. Jie nori tik imti, bet nenori duoti. Jie nori gero gyvenimo, bet baidosi pareigų ir sunkesnio darbo. Jie nori mylėti, bet tik save. Jie bijo kryžiaus ir nori, kad jų gyvenime nebūtų nieko sunkaus. Tačiau sekti paskui Jėzų galima tik mylint Dievą ir žmones, o tai įmanoma tik išsižadant savimeilės. Jėzus aiškiai kalbėjo: *Jeigu kas nori eiti paskui mane, tesižadada pats savęs, teima savo kryžių ir teseka manimi. Kas nori išgelbėti savo gyvybę, tas ją praras; o kas prazudo savo gyvybę dėl manęs ir dėl Evangelijos, tas ją išgelbės* (Mk 8, 34–35).

Kas visiškai išsileidžia Jėzų į savo

gyvenimą, tas neverkšlena dėl patiriamų sunkumų, pavyzdžiui, kad laisvė neduoda to, ko geidžia širdis. Laisvė niekuomet neužtikrina ramaus ir soštaus gyvenimo. Kasdien reikės pakelti kokią nors naštą, kasdien reikės nepraeiti pro šalį matant, kai vargas beldžiasi į kieno nors duris.

Laisvė yra didysis mūsų dienų iššūkis. Mes nepakeisime tų, kuriems laisvė yra tik galimybė ką nors pasiglemžti, užvaldyti ar paminti kitų teises. Tačiau mes galime sekti paskui Jėzų, kuris parodė tikrą kelią į laisvę. Jis ne tik pakvietė savo sekėjus išsižadėti savęs, bet pats išsižadėjo net savo gyvybės, kad mes galėtume būti laimingi per visą amžinybę. Jis ne tik ragino kitus nešti savo kryžių, bet pats ryžtingai keliavo į Jeruzalę, nors žinojo, kad tenai jo laukia kryžius ir mirtis.

Gyvenimas išsižadant ir nešant kryžių iš pirmo žvilgsnio daug kam gali atrodyti per daug kietas ir sunkiai priimtinas. Tai netiesa. Šis kelias yra kur kas lengvesnis už tą, kuriuo eina savimylas ir savanaudžiai. Įsiziūrėki-

me į juos: jie neturi tikro džiaugsmo ir jo ieško ne ten, kur jį galima patirti. Tai ne džiaugsmas, jei jam patirti reikia degtinės ar narkotikų.

Apaštalas Jokūbas rašė pirmiesiems Jėzaus sekėjams: *Kas iš to, mano broliai, jei kas sakosi turįs tikėjimą, bet neturi tikėjimo darbų?! (Jok 2, 14).* Melskime Viešpatį, kad mūsų gyvenimas būtų pilnas tų gerų tikėjimo darbų, kurie padaromi išsižadant savęs ir pakeliant sutinkamus sunkumus.

JAV LB 50-metis ir neužmirštama diena

Nors jau praėjo du dešimtmečiai nuo 2001 m. rugsėjo 11 d. įvykdyto neįtikėtino masto teroristinio akto, laikas dar neužgydė jo paliktų žaizdų. Ir kalbame ne tik apie tuos, kurie neteko artimųjų, draugų – tai visos visuomenės randas. Ypač aštriai tą dieną atsimesna tie, kurie vienokiu ar kitokiu būdu tapo teroro liudininkais. Savo prisiminimais laiške redakcijai dalijasi tuometinė JAV LB Krašto valdybos narė, atsakinga už informaciją, **Teresė Gečienė**.

2001 m. rugsėjo 11 d. išvakarėse mes su Algimantu, tuometiniu JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Krašto valdybos pirmininku, buvome Washingtone. Algimantas Gečys Kapitoliuje susitikime su JAV Kongeso nariais pristatė Lietuvos prezidentą Valdą Adamkų. Susitikimą Kongrese surengė JAV LB kartu su ALT'u ir JBANC.

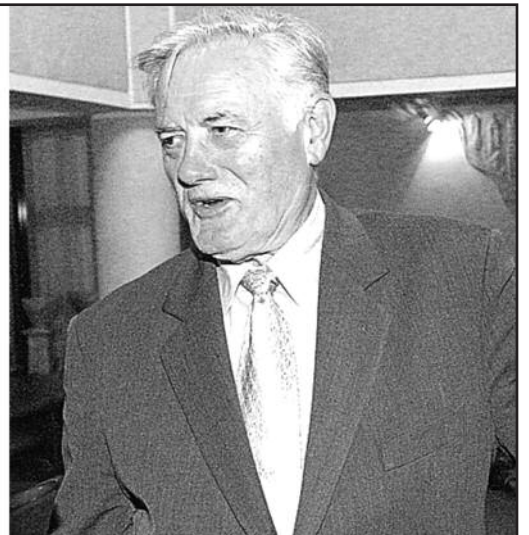
Kitą dieną Lenkijos ambasadoje turėjo vykti susitikimas su Lietuvos kaimyninių kraštų ambasadoriais. Po to prezidentą Adamkų Baltuosiuose rūmuose turėjo priimti JAV prezidentas George W. Bush. Mes buvome apsisoję viešbutyje vos pora mylių nuo Pentagono. Rugsėjo 11-osios rytą, kaip tyčia, Algimantas nenorėjo, kad kambaryje būtų įjungtas televizorius. Besiruošiant eiti vėlyvų pusryčių, pasigirdo policijos mašinų sirenos, kaukiančios be sustojimo ir vis gausėjančios. Išėjau į lauką

Valdas Adamkus: „Rugsėjo 11-osios vaizdai dar taip ryškiai iškyla atmintyje, kad net sunkiai galiu patikėti, jog prabėgo jau tiek daug metų.“

pažiūrėti, kas čia darosi ir pamačiau gatvėje apstulbusius žmones, žiūrinčius Pentagono kryptimi, iš kur kilo milžiniškas dūmų kamuolys. Užklaustas apie tai, kas čia vyksta, vienas žmogus nus-tebo – negi nematėte per televiziją... Viešbučio kambaryje išjungę televizorių pamatėme baisius vaizdus. Du lėktuvai rėžėsi į New Yorko Twin Towers, kitas lėktuvas – į Pentagoną. Buvo aišku, kad jokie susitikimai ir priėmimas Baltuosiuose rūmuose neįvyks. Kelionė atgal į Philadelphia, klausantis radijo perduodamų žinių, buvo labai baugi. Visi keliai į Washingtoną buvo užstatyti policijos mašinų. Reikėjo važiuoti ilgu tuneliu, kas buvo ypatingai baisu nežinant, kaip visa ši diena pasibaigs.

Prezidentas Adamkus su ponia Alma turėjo atvykti ir į Philadelphia. Tačiau paaiškėjus, kas

vyksta New Yorke ir Washingtono, Adamkai JAV ir Lietuvos apsaugos buvo palydėti į saugų viešbutį ir pirmuoju galimu kariniu transportu išskraidinti į Islandiją, o iš ten – į Lietuvą. JAV LB 50-tieji jubiliejiniai metai buvo pažymėti ir šiais baisiais įvykiais.

Minint ir švenčiant JAV LB 70-metį, verta prisiminti, kas vyko šiomis dienomis prieš 20 metų. Tuose griūvančiuose New Yorko bokštuose buvo ir lietuvių kilmės tarnautojų. Žuvo Amerikos lietuviai John Wenckus ir Derek Statkevicius bei Lietuvos Respublikos pilietė Jelena Maličenko. Liko gyva ir nesužeista Pentagone tuo metu tarnavusi amerikietė kariškė Isabelle Naujokaitis, lietuvių žmona, kuri su vyru Gediminu dalyvaudavo JAV LB Washingtono apylinkės renginiuose.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

| Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

| Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

| Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

| Lietuvą – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiuočiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –

skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,

audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –

Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –

Virginija Petrauskienė

Techninis redaktorius –

Jonas Kuprys

Korektorė –

Dalia Sokienė

El. svetainė –

Neringa Smilgytė

Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
Autorių nuomonė nebūtinai sutampa
su leidėjų ir redakcijos nuomone.

Čikagos priemiestyje įsikūrusios logistikos įmonės savininkai ne tik pristatė ateities planus ir plėtrą, tačiau ir pasiūlė ministrei A. Armonaitei bei generalinei konsulei S. Mulevičienei iš arčiau susipažinti su turimomis transporto priemonėmis.

A. Armonaitė Čikagoje pristatė Lietuvos biotechnologijų sektorių

Į Čikagą keturių dienų vizito atvyko Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministrė Aušrinė Armonaitė. Šio vizito tikslas – susitikti su potencialiais JAV investuotojais ir pristatyti Lietuvos gyvybės mokslo pasiekimus.

Jungtinės Valstijos yra prioritetinga Lietuvos biotechnologijų ir farmacijos sektoriaus rinka. Į ją eksportuojama daugiausia Lietuvos biotechnologijų prekių, ypač organinės kilmės chemikalų. Lietuva siekia, kad šių produktų eksportas į JAV ir toliau didėtų.

„Galime pagrįstai didžiuotis Lietuvos gyvybės mokslų sektoriaus pasiekimais. Esame patrauklūs ir potencialiems investuotojams, ir kaip verslo partneriai. Amerikiečius labai domina ir mūsų lazerių gamintojų siūlomi inovatyvūs produktai. Šio vizito tikslas – sustiprinti bendradarbiavimą tarp JAV ir Lietuvos verslų“, – vizito išvakarėse sakė ekonomikos ir inovacijų ministrė.

Rugsėjo 9 d. A. Armonaitė, lydima viceministrės Jovitos Neliupšienės, patarėjo Karolio Žemaičio bei prie jų prisijungusių Lietuvos diplomatų – ambasadorės Audros Plepytės, patarėjo Dano Vaitkevičiaus, generalinės konsulės Čikagoje Sigridos Mulevičienės, patarėjo Vidmanto Verbicko bei generalinio konsulato Los Angeles komercijos atašė Manto Zažicko – susitiko su Argonne National Laboratory (ši laboratorija jau bendradarbiauja su Lie-

Lietuviai verslininkai klausosi ministrės A. Armonaitės pranešimo „Devbridge“ biure.

„Facebook“ nuotraukos

tuvos lazerių įmonėmis), bendrovių „Hollister Incorporated“ ir „Baxter“ atstovais.

Delegacija aplankė ir Amerikos lietuvių kapitalo logistikos įmonę „Unlimited Carrier“.

Vakare įvyko Čikagos ir miesto apylinkės lietuvių kilmės verslininkų susitikimas su LR ekonomikos ir inovacijų ministre A. Armonaite. Jį savo įmonės centrinėje būstinėje surengė „Devbridge

Group“ generalinis direktorius Martynas Stašaitis kartu su naująja LR generalinio konsulato Čikagoje vadove S. Mulevičiene. Susitikimo metu ministrė pristatė Lietuvos ekonomikos vystymosi naujienas bei kryptis, turėjo progos betarpiškai pabendrauti su verslo atstovais.

Parengta pagal pranešimą spaudai ir LR generalinio konsulato „Facebook“ inf.

Tegyvuoja mūsų vienybė

PLC esančioje Banys šeimos salės vaizdas penktadienio rytą, prieš prasidedant sesijai.

Virginijos Petrauskienės nuotraukos

Suvažiavimo dalyviai ir svečiai susirinko kiemelyje, šalia augančio ąžuolo. Freskos idėjas autorė Raminta Urbonavičienė paaikšino, kodėl šiam kūriniui buvo pasirinkta PLC siena: „Mes tikime šio pastato gyvybingumu, tikime, kad lietuviška veikla jame gyvuos dar daugelį metų.“

Freskos autorius R. Dabukas sakė, kad šiame „Vienybės medyje“, kuris pavaizduotas tarsi karpinys, yra visko: ir archaiskų ženklų, ir simbolių, siunčiančių žinią apie tėvynėje bei emigracijoje gyvenančių lietuvių vienybę. Kad ir kur gyventų lietuviai, jiems visada rūpi Lietuva, nes jie yra to paties medžio šaknys. „Toje freskoje tiek visko daug, kam įdomu, ateikite, aš per porą dienų galėsiu viską papasakoti“, – juokavo dailininkas.

Tokia šviesia ir smagia nuotaika prasidėjo ši naujosios Tarybos sesija.

Lietuvių bendruomenei rūpimus klausimus tris dienas spęs iš visų Amerikos kampelių suvažiavę JAV LB Tarybos ir Valdybos nariai. Jie ne tik dirbs, bet ir švęs JAV LB 70-ties metų jubiliejų.

Čikaga šia proga sulaukė daug svečių. Dalyvauti JAV LB sesijoje ir šventėje iš Lietuvos atvyko LR ekonomikos ir inovacijų ministrė Aušrinė Armonaitė, Seimo narė Dalia Asanavičiūtė, Užsienio reikalų ministerijos Globalios Lietuvos departamento direktorė Lina Žukauskaitė, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkė Dalia Henke. Iš Washingtono atvyko LR ambasadorė JAV ir Meksikai Audra Plepytė, dalyvauja garbės konsulai New Yorke, Čikagoje ir Los Angeles – Vaclovas Šalkauskas, Sigrida Mulevičienė, Laima Jurevičienė, Lietuvių Fondo tarybos pirmininkas Tauras Bublys ir kiti svečiai.

„Draugo“ inf.

TELKINIAI

Dėkojo už išsaugotas žmonių istorijas

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

Balzeko lietuvių kultūros muziejus ketvirtadienį, rugsėjo 9 dieną, sulaukė grupės svečių, tarp kurių – LR Seimo narė, PLB komisijos ko-pirmininkė Dalia Asanavičiūtė, Užsienio reikalų ministerijos Globalios Lietuvos departamento direktorė Lina Žukauskaitė, naujoji LR generalinė konsulė Čikagoje Sigrida Mulevičienė, taip pat ir jas lydintys grupės nariai.

Muziejaus eksponatus dovanoja žmonės

Viešniais pasitiko muziejaus šeimininkai – prezidentas Joseph Katauskas, vicepirmininkė Sigita Balzekas, direktorių tarybos nariai Elli Katauskas, Stanley Balzekas III, Marius Kasniūnas, muziejaus darbuotojos.

Ekspursijai po muziejaus sales vadovavo Genealogijos departamento vadovė Karilė Vaitkutė. Ji trumpai papasakojo muziejaus įkūrimo istoriją. Didžiausio už Lietuvos ribų lietuvių kultūros muziejaus įkūrėjas – Stanley Balzekas, Jr., kuris mirė pernai, sulaukęs 95-erių metų. Visa dabartinė turtinga muziejaus ekspozicija prasidėjo nuo S. Balzeko Jr. asmeninės ginklų kolekcijos. Pamažu eksponatų daugėjo, per dešimtmečius žmonės paaukojo daug vertingų savo šeimų relikvijų.

Apie pirmajame muziejaus aukšte esančią biblioteką trumpai papasakojo J. Katauskas, o muziejaus Moterų gildijos kambarį pristatė E. Katauskas. Šiame kambaryje eksponuojami unikalūs tautiniai kostiumai, tarp kurių – ir asmeniniai buvusios generalinės garbės konsulės Juzefos Daužvardienės, taip pat liaudies menininkės, daug darbų nuveikusios savanorės Mary Krauchunas kostiumai. Ypač įdomi turtinga gintaro papuošalų kolekcija, kurią muziejui padovanojo Paulina Vaitaitis.

Metalinų šarvų istorija

„Pirmojo aukšto ekspozicija labai patinka vaikams. Čia mes mažuosius JAV lietuvius, o taip pat ir amerikiečius moksleivius supažindiname su Lietuva ir jos istorija“, – sakė Karilė Vaitkutė.

Ji papasakojo istoriją, susijusią su metaliniais riterio šarvais, kurie yra eksponuojami specialioje skaidraus plastiko spintoje. Šie šarvai nuo vaikystės žavėjo S. Balzeko anūko Vasario vaizduotę. Dar būdamas vaikas, jis svajodavo tuos šarvus pasimatuoti ir pasijausti tikru viduramžių riteriu. Tačiau tą savo svajonę jis įgyvendino jau būdamas suaugęs – praėjusią vasarą jaunasis Balzekas nusprendė išvalyti dešimtmečius muziejaus salėje stovėjusius šarvus. Ta proga juos ir pasimatavo.

Įdėmiai šios istorijos klausiusi, D. Asanavičiūtė

Muziejaus svečiai ir Direktorių tarybos nariai, darbuotojai nusifotografavo prie DP stovykloje įamžintų lietuvių nuotraukos – praeitis ir dabartis tarsi susiliejo.

tė juokais pasiteiravo, ar neliko atsarginių detalių, kai išvalytos šarvų dalys vėl buvo surinktos į riterio apdarus.

Visos šarvų detalės grįžo į savo vietas, tačiau tai dar buvo ne viskas. Tuo metu per vasarą muziejuje dirbęs Vincas Reneckis įgyvendino ir dar vieną Vasario projektą – apsilikęs šarvus, suvaidino riterį, kuris, grįždamas iš parduotuvės, nusprendžia aplankyti muziejų. Reklaminių filmuką nufilmavo Vasaris ir tas kūrinėlis internete buvo mielai peržiūrimas ne vieną kartą.

Ką reiškia Lietuvą mylėti iš tolo?

Trečiajame aukšte, kur šiuo metu eksponuojamos dvi parodos – ankstesnioji „No Home To Go To“ ir naujusia „For Freedom...“, jas apžiūrėjusios viešnios neliko abejingos. Seimo narės D. Asanavičiūtės padėjėja Jolita Šedauskienė susidomėjo „For Freedom“ eksponuojamomis lakūnų Dariaus ir Girėno skrydžio žurnalo nuotraukomis. K. Vaitkutė paaiškino, kad šis žurnalas ir daug kitų originalių lakūnams priklausiusių relikvijų yra saugomos Balzeko muziejuje.

Į pasakojimus apie parodą „No Home To Go To“ įsijungė ir Sigita Balzekas, kuri prisiminė savo mamos istoriją. Traukdamasi iš Lietuvos, Sigitos mama patyrė rimtą kojos traumą. Ji buvo atskirta nuo šeimos ir gydoma Vokietijos ligoninėje. Vėliau visa šeima susijungė ir atvyko į Kanadą. Sigita išsaugojo šeimos relikvijų – jos mamytei išrašytų vaistų receptus, kurie taip pat buvo eksponuojami parodoje.

„Mano tėvai labai mylėjo Lietuvą, prisiminė ją ir pasakojo idealizuodami. Jie man perdavė tą meilę, todėl mes didžiuojamės, kad esame lietuviai“, – sakė muziejaus viceprezidentė.

LR gen. konsulė Čikagoje Sigrida Mulevičienė (v.) su muziejaus Direktorių tarybos nariais Sigita ir Stanley Balzekas III.

D. Asanavičiūtė iš karto susidomėjo, ar nebūtų galima šios parodos eksponuoti Lietuvoje. Išgirdusi, kad ten jau yra nugabenta kilnojamoji „No Home To Go To“ versija, pažadėjo aptarti galimybę šią parodą surengti LR Seime.

Ekspursijai baigiantis, D. Asanavičiūtė padovanojo muziejui Lietuvos vėliavą, kurią priėmė S. Balzekas. Įteikdama maišelį su šia atminimo dovana, Seimo narė sakė pati septynerius metus gyvenusi Anglijoje ir puikiai žino, ką reiškia Lietuvą mylėti iš tolo. Ji pacitavo vieno Australijos lietuvių žodžius „Aš žinau, kad su manimi išeis istorija. Jei-gu ja nepasidalinsiu, ji išnyks“. D. Asanavičiūtė padėkojo muziejaus žmonėms už tai, kad jie stengiasi išsaugoti tas žmonių istorijas ir jas papasakoti kitoms.

Svečiai pasitinkami muziejaus vestibulyje.

LR Seimo narės D. Asanavičiūtės (k.) atvežtą atminimo dovana priėmė S. Balzekas.

Norėtume ir mes žinoti, kokią kūrybinę paslaptį Justina atskleidžia Sigitui Šnirui.

Muzikuoja seserys Silvija ir Greta Veličkaitės.

Spindulėlis „pandeminės tamsos karalystėje”.

AMANDAS RAGAUSKAS

„... kam man – staiga susigraudinusiame – reikėjo pradėti pasakoti apie bastūnę, paryčiais po rudenio pabaigos šventės prisėdusią šalia mūsų kompanijos ir vapėjusią, vis gurkštelint pigaus vyno, – kad gyvenom laimingus laikus, sužinome tik jiems pasibaigus, o dar apie tai, kad laikai tik blogės ir blogės, kad dar keistesni laikai stos, kai mes imsime bijoti vienas kito, ir kad kažkoks nematomas drugys ims skleisti sparnus virš viso pasaulio, sėdamas paniką, kokios dar nebuvu.”

Valdas Papievis „Ēko”.

Štai kaip savo naujame romane mūsų laikmetį apibūdina Paryžiuje gyvenantis prozininkas Valdas Papievis. Todėl aš labai nudžiugau, kai mano kolegė, „Just Millin’ Around” (JMA) teatro meno vadovė Justina Brazdžionis pranešė, kad šių metų liepos 31 d. poeto Bernardo Brazdžionio išėivijos menininkų kiemelyje nutarė surengti savo kūrybos parodą „ATsidarymai”. Puiki vieta tokiam renginiui. Parodoje – pastarųjų dviejų kūrybinių metų darbai, jų iš viso 44. Tai jau trečioji dailininkės personalinė paroda. Prieš ketvertą metų ji savo darbus eksponavo Italijoje ir Lietuvoje.

Kitais metais švėsime kiemelio įkūrimo dešimtmetį. Per tą laiką, kol viso pasaulio neužpuolė pandemija, jame vyko nemažai įdomių renginių. Tai kasmetinė Vytės Nemunėlio „Meškiuko Rudnosiuko” šventė, susitikimai su Lietuvos rašytojais, Lietuvos bardų koncertai ir mūsų pačių, JMA teatro, teatralizuotos šventės. Turime savo gerbėjus, kurie tą šeštadienio vakarą sugužėjo į kiemelį pasidžiaugti Justinos kūryba ir po ilgo laiko pasibūti kartu.

Man buvo didžiulis džiaugsmas prisiminti tas dienas, kai statėme spektaklius tiek su JMA, tiek su Los Angeles dramos sambūriu, kai be aktorystės dar būdavau atsakingas ir už įgarsinimą, apšvietimą ir dekoracijas. O dabar man vėl teko vynioti kabelius, nešioti garso kolonėles, vienu žodžiu, vėl prisiminti renginių organizavimo vartuvę.

Vakaro viešnios, sesės Greta ir Silvija Veličkaitės, pasitiko vakaro dalyvius nuostabia smuiko ir pianino muzika, o parodos autorė J. Brazdžionis paskaitė Vytautės Žilinskaitės pasaką „Žiogelis stiklinėje”. Su šia pasaka, būdama Biržų gimnazijos mokinė, ji dalyvavo Respublikiniame skaitovų konkurse ir laimėjo sidabro medalį.

„Žiogelis” nešė sėkmę ir Justinai laikant egzaminus į Lietuvos teatro ir muzikos akademiją. Ji buvo priimta į žymaus lietuvių aktorius ir režisieriaus Vytauto Čibiro kursą.

Po programos apžiūrėjome Justinos meno

Malonus pabendravimas B. Brazdžionio kiemelyje.

darbelius. Mane žavi jos paveikslėlių – miniatiūrų iškalbingumas. Kiekvienas paveikslėlis – tai nuoširdžiai menininkės papasakota gyvenimiška istorija. Jokių paslapčių, jokių gilių metaforų. Viskas nuoširdu ir paprasta, bet labai malonu akiai ir širdžiai.

Visi parodos dalyviai džiaugėsi po ilgo uždarymo laiko pagaliau susitikę, vaišinosi Justinos draugių paruoštomis vaišėmis, užgerdami „vynmedžio ir žmogaus darbo vaisiumi, kuris tampa dvasiniu gėrimu” ir klausydami Justinos vyro Arūno Brazdžionio tai progai pakviesto saksafonisto virtuoziško muzikavimo. Jo muzika taip įaudrino parodos dalyvius, kad jie net pradėjo šokti.

Ačiū Justinai, kad paragino nebijoti gyventi.

Didžiausi Justinos kūrybinių projektų palaikytojai ir rėmėjai – vyras Arūnas ir vaikai.

Autoriaus nuotraukos

Ilgaamžė dar pagamina lietuviško sūrio

Šią vasarą Rochesteryje, NY gyvenanti Elena Blavesčiūnienė atšventė ypatingą – 102-ąjį Gimtadienį. Ilgaamžė iki šiol yra pakankamai stipri ir dalyvauja šeimos gyvenime. Ji dar mielai sukasi virtuvėje ir namiškius palapina lietuviškais patiekalais. Elena moka pagaminti labai skanius šaltibarščius ir suspausti nuostabų lietuvišką sūrį. Ji taip pat prenumeruoja ir skaito „Draugą”.

Elena yra gimusi Linkuvoje. Per karą ji kartu su šeima – vyru Petru ir sūnumi Broniumi – pasitraukė iš Lietuvos. Po gyvenimo Vokietijos DP stovykloje, Blavesčiūnų šeima atvyko į Ameriką ir apsisusto Buffalo, NY, vėliau persikėlė į Rochesterį, kur gyvena jau ilgą laiką.

Atvykusi į JAV, Elena prisijungė prie Šv. Jurgio parapijos, ilgai giedojo bažnyčios chore. Ilgaamžė pragyveno ir vyrą, ir sūnų – jiedu jau išėjo į anapilį, tačiau ji neliko viena. Kartu su Elena gyvena jos buvusi marta Regina su vyru Eugenijumi ir anūku Antanu. Linkime Elenai sveikatos metų.

Genius Vidmantas

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaktorė Vida Kuprytė • El. paštas: draugasateitis@gmail.com

Poilsio ir studijų savaitę prisimins

Tęsinys. Pradžią rugsėjo 4 d. laidoje

RAMUNĖ KUBILIŪTĖ

Nuo 1971 m. lietuvių pranciškonų vasarvietėje Kennebunk, Maine, rengiamos Rytinio pakraščio Sendraugių ateitininkų studijų ir poilsio savaitės. Šiemet, rugpjūčio 7–14 d., po metų pertraukos, suplaukė daugiau kaip 50 dalyvių iš įvairių JAV valstijų pasiklausyti paskaitų bei koncertų ir kartu su idėjos draugais paatostogauti. Paskaitykite, kas vyko antroje stovyklos dalyje.

Vytauto Mačernio „Vizijų“ fragmentus skaito Bostono dramos teatro aktoriai Norbertas Lingertat ir Birutė Vaičiūgytė-Šležienė. Antano Krušinsko nuotr.

LKRŠ reikalų vedėja Jūratė Žukauskienė su dukrele Elizabeth vaišiniasi „jūrų kardinolais“ – omarais. Vytauto Sužiedėlio nuotr.

Smagios diskusijos Kennebunke.

Andriaus Adams nuotr.

Diena po dienos

Trečiadienis, rugp. 11 d. Diena pradėta šv. Mišiomis. Stovyklos kapelionas t. Jonas Puodžiūnas tęsė savo pamokslų seriją apie šventuosius, papasakodamas apie šv. Pranciškaus amžininkę šv. Klarą, kuri, atsisąžinęs šeimos turtą, slapta prisijungė prie mažesniųjų brolių ir vėliau įsteigė vienuolyną. Ji buvo jautri vargšams, pamaldi, nuolanki.

Prof. Saulius Sužiedėlis per dvi sesijas gvildeno istorijos patikimumo klausimą, duodamas pavyzdžių iš įvairių sunkiai sprendžiamų, jautrių ir dar užtektinai netyrinėtų Lietuvos ir pasaulio istorijos įvykių. Pasak prelegento, istoriko darbas yra vertinti šaltinius, pavyzdžiui, kas patikimesnis – dienoraštis ar atsiminimai? Faktas gal yra faktas, bet be teisingai atkurto konteksto jis gali būti lengvai iškreipiamas ir mažai prisidėti prie istorijos supratimo. Sąžiningas istorikas pasikliauja akademiniais šaltiniais, laikosi mokslinių taisyklių ir nesibaido kolegų mokslininkų kritikos.

Popiet stovyklos rengėjai sukvietė dalyvius padiskutuoti apie šios savaitės ruošimo iššūkius ir ateities planus. Buvo pasidalinta, kad savaitės akademinėje ir kultūrinėje programoje stengiamasi įpinti ateitininkams svarbią, krikščioniškus principus iliustruojančią tematiką. Jei pasirinktai temai nerandami lietuviškai kalbantys paskaitininkai, kviečiami pristatantys anglų kalba, kaip šiemet buvo su pranciškonais kun. Jono Puodžiūnu ir broliu James Peterson.

Rengėjai pasiskundė, kad pandemija kėlė savo reikalavimus, ir reikėjo jų laikytis. Jie ypač varžė koncertų lankymą. Anksčiau į stovyklos koncertus būdavo kviečiami Kennebunk apylinkėje gyvenantys ar besisvečiuojantys muzikos mėgėjai. O šiemet aukšto lygio koncertuose galėjo dalyvauti tik savaitės dalyviai ir jų svečiai. Viltinai reikia tikėtis, kad 2022 m. Studijų ir poilsio savaitės planavimui ir įgyvendinimui nebetrūkdys šių metų pasaulinės pandemijos ribojimai.

Šio pasitarimo metu Šiaurės Amerikos ateitininkų tarybos nariai Rima Girniuvienė ir Viktoras Nakas pakvietė visus į lapkričio 26–28 d. vyksiančią Šiaurės Amerikos ateitininkų šventę Lemonte.

Po visų kalbų ir svarstymų buvo gera pasmagurauti Maine valstijos delikatesu – virtais omarais, kuriuos stovyklos šeimininkė Leonora meistriškai paruošė vakarienei. O po to – linksma vakaronė: Čiukas Dėlis (Antanas Sužiedėlis), senais gerais laikais buvęs „Ateities“ žurnalo „Kreivų šypsenų“ skyriaus redaktorius, parodė, kad tebesugeba kalbėti posmuodamas. Jis pralinksmino klausytojus savo humoristinėmis eilėmis, tiek anksčiau parašytomis, tiek naujai sukurtois apie sapnus, nemigą, meilę... Žodžiu, apie viską, kas svarbiausia.

Ketvirtadienis, rugp. 12 d. Per rytmetines šv. Mišias kapelionas pristatė dienos šventąją Joaną Prancišką Šantalietę, prancūzė, šeimos motiną, vėliau vienuolę, mistikę.

Šią dieną Bostono arkivyskupijos kanonų teisės skyriaus vadovas brolis kapucinas James Peterson, OFM Cap, apibūdino kanonų teisės išsivystymą ir dabartinę komplikuoatą ir ne visiems suprantamą Katalikų Bažnyčios kanonų teisės sistemą. Prelegentas, prieš tapdamas vienuoliu, vertėsi advokato praktika. Užklaustas, ar ta patirtis jam padeda dabartinėse pareigose, brolis Peterson atsakė teigiamai, kad neretai bylos praeina per abi sistemas – civilinės teisės ir kanonų. Jis pasisakė, kad šioje Bažnyčios teisinėje srityje reikia daugiau atvirumo. Jis vyskupijų informacinėse svetainėse norėtų matyti aiškesnių nurodymų, kur ir kaip kreiptis kebliais kanonų teisės klausimais.

Jūratė Žukauskienė apibūdino Lietuvių katalikų religinės šalpos (LKRŠ) tarnystę ir misijos veiklą, minint jos 60-metį. LKRŠ stipriai rėmė

sovietų persekiojamus dvasininkus ir seseles, tikinčiuosius, įkalintus žmogaus teisių gynėjus. Ši įstaiga taip pat finansavo Lietuvių informacijos centrą New Yorke, kuris vertė Lietuvių Katalikų Bažnyčios kroniką į anglų kalbą ir informavo Vakarų apie persekiojamą Bažnyčią Lietuvoje. Šiomis dienomis LKRŠ remia projektus, skatinančius Lietuvos dvasinį atsinaujinimą.

Seserys Ona Daugirdienė ir Živilė Vaitkienė papasakojo, kaip 2013 m. atkūrė tėvų pasitraukimą iš Lietuvos. Savo pasakojimą pavadino – „Jadvyga ir Petras Klioriai: Tremties Vokietijoje istorija (1944–1949 m.)“. Jų pavyzdys savo vaikams ir kitiems – kad tikėjimu ir viltimi galima ištvirti didelius gyvenimo išbandymus.

Antanas Krušinskas parodė vaizdų iš 2019 m. studijų ir poilsio savaitės. Buvo supažindinta su salėje eksponuojamomis archyvinėmis ateitininkų vėliavomis iš vietovių, kur, deja, jau nebeveikia ateitininkų vienetai – moksleivių kuopos Augsburgėje, Vokietijoje, Brocktone ir studentų draugovės Bostone. Živilė Vaitkienė dar paskaitė savo brolio Vyto Kliorio feljetoną apie pirmininką, kuriame beveik visi žodžiai prasideda raide „p“.

Penktadienis, rugp. 13 d., buvo paskutinė Studijų ir poilsio savaitės diena. Gydytojas dr. Linas Vaitkus pasidalijo žiniomis ir patirtimi sprendžiant etikos klausimus baigiantis žmogaus gyvenimui. Pasak gydytojo, yra skirtumas tarp agresyvaus gydymo ir svarbiausios fiziologiškai gyvybei reikalingos priežiūros. Buvo perteiktos žinios, kaip skiriasi įvairių kraštų sprendimai, kokie Bažnyčios mokymai, kokiais profesinės etikos principais gydytojai vadovaujasi ir kaip visi gali pasiruošti ir savo norus užfiksuoti teisiniuose dokumentuose. Per pandemiją paaikėjo, kad šie klausimai svarbūs ne vien vyresnio amžiaus kartai.

Stovykla baigėsi džiazo vakaru. Programą atliko muzikės, kompozitorės Simonos Smirnovos tarptautinis kvartetas iš Berklee muzikos koledžo. Atlikėjai – Simonos draugai, koledžo absolventai: pianistė iš Kazachstano Anastasiya Petrova, kontrabosininkas iš Bostono Matt Pitts ir būgnininkas iš Dominikos Respublikos Vlade Guigni. Džiazuojanti muzika buvo ištisai įvairi; programoje skambėjo ir tarptautinės, ir lietuviškos dainos. Koncerte buvo galima išgirsti ir Simonos dainuojamą paukščių garsų kompoziciją, kuri pasirodys naujajame Simonos kompaktiniame diske. Koncerto klausytojai dainavo kartu, spragsėjo pirštais ir lingavo. Šio koncerto sukurta gera nuotaika pakylėjo visus stovyklos dalyvius.

Pabaigai – padėka

Rengėjai už savaitės paramą yra dėkingi Ateitininkų šalpos fondui, Lietuvių katalikų religinei šalpai, Antano Mažiulio fondui ir patiems savaitės dalyviams už aukas. Nemaža padėka priklauso ir pranciškonų vasarvietės vadovei Vaidai Labzintytei už nepaprastą palankumą ir paslaugumą savaitės reikalams.

Dalyvaukite virtualiai

Pasižiūrėkite Poilsio ir studijų savaitės paskaitas ir koncertus ateitininkų tinklalapyje ateitis.org

Čia tik jūsų malonumo pradžia...

Jau rengiama 2022 m. Rytinio pakraščio Sendraugių ateitininkų studijų ir poilsio savaitė. Planuokite dalyvauti rugpjūčio 6–13 dienomis. O jei norėtumėte iš rengėjų gauti paskatintančių žinučių, parašykite el. paštu kport@ateitis.org.

Dėl to verta gyventi

Apie Angelės Barkauskaitės-Nelsienės (Angela Nelsas) darbus „vardan tos Lietuvos“ būtų galima parašyti knygą. Ji kelias kadencijas buvo JAV valdžioje aukštai vertinamo BAFL (Baltic American Freedom League) prezidentė, pirmoji viceprezidentė, „Baltic Caucus“ JAV Kongrese steigėja. Taip pat daugelį metų buvo JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) Vakarų apygardos, JAV LB tarybos prezidiumo pirmininkė, Seimo ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės (PLB) išėivijos reikalų komisijos narė.

Už asmeninį indėlį plėtojant Lietuvos ryšius su JAV ir Lietuvos pakvietimo į NATO proga prezidentas Valdas Adamkus apdovanojo A. Nelsienę „Atminimo ženklų“. Ji buvo pagerbta Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordinu, NATO žvaigždė-medaliu, aukščiausiu Latvijos medaliu už pagalbą stojant į NATO, JAV prezidento George W. Bush, JAV Kongreso narių ir senatorių padėkomis bei daugeliu kitų apdovanojimų.

Su **Angele Nelsiene** kalbėjomės apie jos įvairiapusę lietuvišką veiklą.

Anokia paslaptis, kad lietuvybė, tautiškas pirmiausia puoselėjami šeimoje. Ar sutinkate su šia nuomone?

Gimiau patriotiškoje, visuomeniškoje, katalikiškų pažiūrų Suvalkijos ūkininko Ciprijono ir Petronėlės (Guogaitės) Barkauskų šeimoje. Per pirmąją sovietų okupaciją mūsų šeima buvo tremiamųjų į Sibirą sąrašė, todėl 1944 m., artėjant antrajai sovietų okupacijai, palikome tėviškę arkliai traukiamais vežimais.

Meilę lietuviškai kilmei ir paveldui tikrai kilo iš šeimos. LB prasmę ir reikalingumą išlaikyti lietuvybę toli nuo tėvynės supratau iš tėvų ir prelado Mykolo Krupavičiaus, jis buvo tėvelio draugas. Tėvelis domėjosi politika, kasdien būtinai kaip Šventąjį Raštą skaitydavo laikraštį „Draugas“, mamytė mėgo literatūrą, filosofines knygas, Antano Maceinos kūrybą.

Visa, kas susiję su žeme ir Lietuva, perėmiau iš savo tėtės. Jam nieko nebuvo brangesnio už Lietuvos žemę, tikėjimą, mūsų dainas ir gražius kaimyniškus santykius. Šviesus kaimo gyvenimo įvaizdis ir lėmė, kad užaugau didžiuodamasi savo lietuviška kilme ir brangindama viską, kas lietuviška. Jaunystėje dalyvavau skautų ir ateitininkų veikloje, dainavau ir šokau Čikagos lietuvių operoje. Visas mano ir mano šeimos gyvenimas susijęs su vienokia ar kitokia lietuviška veikla.

Su vyru Romu šeimoje puoselėjame lietuvybę, jos dvasia užauginame tris dukras – Audrą Narbutienę, Renatą Paulienę ir Ingą Rugienienę. Turime dešimt anūkų, jie taip pat kalba lietuviškai, šoka tautinių šokių ansambliuose. Džiaugiamės, kad mūsų vaikaičiai mielai lankosi Lietuvoje.

Kaip įsitraukėte į JAV LB veiklą?

Į visuomeninę veiklą įsitraukti mane paskatino trys žmonės: Los An-

geles šeštadieninės lituanistinės mokyklos direktorius Vladas Pažiūra, pasiūlęs dirbti mokykloje ir Bendrajam Amerikos lietuvių fonde (BALF), žurnalistas ir rašytojas Juozas Kojelis ir, žinoma, mano vyras Romas. Jis pats buvo veiklus visuomenininkas – iš pradžių Omaha (Nebraska), vėliau Californijoje.

Santa Monica (CA) apylinkės pirmininkas J. Kojelis, su mano vyro Romo (buvusio LA apylinkės pirmininku) įtraukė mane į JAV LB Vakarų apygardos valdybą. Valdyba tuoj pat paskyrė mane į vicepirmininkės pareigas. Po to – pirmininkė, JAV LB tarybos prezidiumo narė, prezidiumo pirmininkė. Buvau pirma moteris, išrinkta JAV LB tarybos prezidiumo pirmininke!

Dirbote ir daugelyje kitų organizacijų?

Daugelį metų buvau ne tik JAV LB Vakarų apygardos, bet ir kelių kitų organizacijų pirmininkė. Visuomenės buvau išrinkta (iki šiol tebesu) PLB Seimo narė.

V. Pažiūra prikaltino mane įsitraukti į BALF'o organizaciją, įsteigtą ankstesnių emigrantų lietuviams pabėgėliams Vokietijoje šelpti. Sutikau, nes mano seneliai Guogai, jų sūnus Antanas ir dvi dukros su šeimomis buvo ištremti į Sibirą, o ši organizacija, kurios pirmininkė JAV buvo Amerikos lietuvė Marija Rudienė, rado būdų šelpti Sibiro tremtinius, miško brolius ir pogrindžio aktyvistus, kalinius. Rengdavome koncertus, o surinktas lėšas skirdavome politiniams kaliniams, Sibiro tremtiniams, Lietuvoje kaliniams disidentams šelpti. Fonde dirbau iki pat jo uždarymo 2008-aisiais.

1987-aisiais J. Kojelis įtraukė mane į BAFL – politinę, nepartinę, pelno nesiekiančią organizaciją. Pasinėjau į Lietuvos laisvinimo bylą ir su tuo susijusius didelius politinius projektus bei darbus. Tiesa, kai kurie JAV LB va-

A. Nelsienei įteiktas PLB Padėkos raštas už ilgametę prasmingą bendruomeninę veiklą puoselėjant lietuvybę.

Arūno Sartanavičiaus/ „Pasaulio lietuvis“ nuotr.

dovai mane ir mano veiklą kritikavo – išgyvenau daug „įkandimų“.

Taip pat dirbau Californijos lietuvių radijuje programos redaktore ir pranešėja. Darbas radijuje nebuvo lengvas, bet man labai patiko. Buvo puiki darbo grupė, ir mes visi nuoširdžiai stengėmės. Dabar ten esu garbės narė. Taigi mano visuomeninės veiklos etapą sudarė darbai švietimo, šalpos ir informacijos srityse.

Nėrėte į visuomeninę veiklą, o tuo metu buvote trijų dukrų mama?

Kažkaip pamažu visa šeima įsitraukėme į lietuvišką veiklą. Sekmadieniais važiuodavome 40 mylių į LA Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčią.

Dukros Audra, Renata ir Inga mokėsi lietuviškoje mokykloje, aš joje dirbau. Vyras Romas buvo išrinktas tėvų komiteto pirmininku, tad visa mūsų šeima šeštadienius leidavome lietuviškoje aplinkoje. Dukros dar lankė skaučių sueigas, vėliau – ateitininkų susirinkimus. Dar vėliau jos pradėjo šokti ir dainuoti Onos Razutienės įsteigtame „Spindulio“ ansamblyje...

Man būnant JAV LB Vakarų apygardos pirmininke, O. Razutienė buvo mūsų valdyboje ir mane nuolat kviedavo atidaryti ansamblio renginius, jaunimo šventes. Vėliau tų švenčių programas pakvietė vesti mano dukras Audrą ir Renatą.

Su „Spindulio“ ansambliu autobusu keliavau į tolimą Spokano miestą Oregono valstijoje, į pasaulinę parodą. Buvau programos vedėja-pranešėja ir atsakinga už techninės dalies sklandumą. Ateityje niekada nebesipriėmiau šios pareigybės!

Nemažai laiko atiduota JAV LB Vakarų apygardai. Vakarų apygardai priklausė 7 valstijos. Tada dar nebuvo „Zoom“, nebuvo galima internetu suorganizuoti nuotolinių konferencijų. Kaip sekėsi koordinuoti darbus?

Vakarų apygarda plotu buvo didžiausia, bet lietuvių bendruomenėmis nebuvo gausi. Daugiausia lietuvių būriavosi LA, prie Šv. Kazimiero bažnyčios.

Nukelta į 11 psl.

Angelė ir Romas Nelsiai su savo vaikais. Anūkės (iš k.): Ema Rugieniūtė, Erika Pauliūtė, Kristina Narbutaitė ir Mia Rugieniūtė. Anūakai: Tomas Narbutas, Viktoras Paulius, Aleksas Rugienius, Andrius Rugienius, Aleksiukas Paulius ir Romukas Paulius.

Asmeninio archyvo nuotr.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA

Pritarė Vyriausybės veiksams Kinijos atžvilgiu

Vilnius (ELTA) – Seimo Užsienio reikalų komitetas vykusiame posėdyje su užsienio reikalų ministru Gabrieliumi Landsbergiu ir į Lietuvą konsultacijų grįžusia Lietuvos ambasadore Kinijoje Diana Mickevičiene aptarė dvišalių Lietuvos ir Kinijos santykių esamą padėtį bei perspektyvas.

Po išsamios diskusijos komitetas priėmė sprendimą, kuriuo išreiškė paramą Lietuvos Vyriausybės veiksams užsienio politikos srityje, taip pat ir Kinijos Liaudies Respublikos atžvilgiu; dar kartą išreiškė pritarimą Lietuvos užsienio politikos diversifikavimui Indijos-Ramiojo vandenynų regione, atidarant Lietuvos Respublikos ambasadas Pietų Korėjoje ir Singapūre, sustiprinant ambasadą Japonijoje bei apsikeičiant ekonominėmis ir prekybos atstovybėmis su Taivanu.

Komitetas parėmė ir Lietuvos Respublikos prezidento iniciatyvą burti ekonominio bei politinio bendradarbiavimo formatą „27+1“ santykiams su Kinija.

Priimtu sprendimu komitetas taip pat pareiškė besitikintis, kad Kinijos Liaudies Respublikos vadovybė yra pasirengusi plėtoti dvišalius santykius su Lietuva abipusės pagarbos ir tarptautinės teisės pagrindu.

Diskusijų metu buvo aptarta ir tarptautinė parama Lietuvai šiuo metu. Komitetas savo sprendime dar kartą išreiškė padėką Europos Sąjungos valstybių narių parlamentų, Europos Parlamento, Jungtinių Amerikos Valstijų Kongreso užsienio reikalų komitetams ir jų nariams, Jungtinių Amerikos Valstijų valstybės departamentui už pareikštą solidarumą Lietuvai.

Žemė per dešimtmetį pabrango trigubai

Vilnius (ELTA) – Nuo 2011 metų žemės ūkio paskirties žemė Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje pabrango daugiau nei 3 kartus ir kol kas nėra prielaidų tendencijai keistis.

Banko „Luminor“ specialistai teigia, kad visose trijose Baltijos šalyse žemės ūkio paskirties žemė yra likvidus turtas, todėl ji, kaip užstatą, vertina kreditu įstaigos. Nors visose trijose Baltijos šalyse žemės ūkio paskirties žemės kainų vidurkis panašus, brangiausi sklypai – Lietuvoje. Nedaug atsilieka Latvija, kiek daugiau – Estija.

Baltijos šalių statistikos institucijų duomenimis, 2020 metais hektaras žemės ūkio paskirties žemės Lietuvoje vidutiniškai kainavo 4127 eurus, Estijoje – 3553 eurus, 2019 metais Latvijoje – 3922 eurus.

„Triamojo laikotarpio pradžioje – 2011 metais – hektaras Baltijos šalyse kainavo tik kiek daugiau nei 1000 eurų. Nuo to laiko ji brango kasmet, o anksčiau pirmavusią Latviją 2015 metais brangiausios žemės varžybose aplenkė Lietuva. Nemanau, kad artimiausiu metu šioje rinkoje kas nors keisis – žemė yra baigtinis resursas, tad jo paklausa patiria nuolatinį spaudimą“, – pažymėjo „Luminor“ verslo klientų skyriaus vadovas Vytis Žegužauskas.

Pasak jo, Baltijos šalyse žemės kaina taip pat koreliuoja su derliaus rodikliais – fiksuoti brangimo šuoliai 2012, 2013 ir 2015 metais sutampa su geresniu nei įprasta derliumi ir, atitinkamai, didesnėmis ūkininkų pajamomis.

„Lietuvoje yra apie 3 mln. hektarų dirbamosios žemės, Latvijoje – apie 1,8 milijono, o Estijoje – mažiau nei milijonas hektarų. Atrodytų, kad mažesnė pasiūla Estijoje turėtų lemti didžiausią kainą, tačiau yra atvirkščiai – Estijoje žemė pigesnė. Tai lemia keli veiksniai. Estijoje ir Latvijoje didelė dalis ūkių užsiima pienininkyste, tad derlingesnės, taigi ir brangesnės, žemės poreikis mažesnis. Tikėtina, kad kainų skirtumas dar labiau didės Lietuvoje pamažu konsoliduojant žemę didesniais masyvais – tokių plotų vertė rinkoje yra didesnė. Estijoje žemės plotų konsolidacija toliau pažengusi, tuo tarpu Lietuvoje šis procesas labai išsitiesęs dėl įvairių priežasčių, įskaitant žemės grąžinimo niuansus bei griežtesnį rinkos reguliavimą“, – sakė V. Žegužauskas.

Aptartas būsimas Danijos kronprincesės Mary vizitas

Vilnius (ELTA) – Kultūros ministras Simonas Kairys su Danijos Karalystės ambasadoriumi Lietuvoje Hans Brask ir Danijos kultūros instituto direktoriumi Baltijos šalims Simon Drevsen Holmberg aptarė abiejų šalių kultūrinius ir diplomatinius ryšius, taip pat rugsėjo pabaigoje įvyksiantis Danijos kronprincesės Mary vizitas Lietuvoje.

Vienas pagrindinių šio vizito akcentų – rugsėjo 30 d. Vytauto Kasiulio dailės muziejuje atidaroma paroda „Bundančios tautos. Danų tapybos 'aukso amžius'. Ją lydės renginių programa. Ją atidarys Danijos kronprincesė Mary.

Lietuvą su Danija sieja įvairiapusis bendradarbiavimas vizualiųjų menų, kino, teatro, šokio, muzikos, archyvų, muziejų, bibliotekų srityse.

Baigiantis rugsėjui Lietuvoje viešės Danijos kronprincesė Mary. Dreamstime.com nuotr.

Aistros dėl P. Cvirkos paminklo nerimsta

Lietuvos kultūros ministerijos suburtos Literatūros tarybos nariai, veikiantys kaip patariamasis organas, atsiliėpdami į šių metų rugpjūčio 24 d. Kultūros ministerijos išplatintą žinią, kad Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos ekspertų komisijos sprendimu Petro Cvirkos paminklas Vilniuje išbraukiamas iš Kultūros paveldo registro, kreipėsi į kultūros ministrą Simoną Kairį.

Literatūros tarybos nariai reiškia susirūpinimą tokia kultūros administravimo praktika, kai vengiama platesnės diskusijos su kultūros ir meno lauko ekspertais, ir nepriartaria būdai, kuriuo buvo priimtas šis savavališkas politizuotas sprendimas, kultūros ministrui neparodžius jokios iniciatyvos pasitarti.

P. Cvirka (pirmas kairėje) didžiavosi parvežęs Stalino saulę iš Maskvos. Tiesos.lt nuotr.

Kreipimąsi pasirašė

Literatūros tarybos nariai: Vilniaus universiteto dėstytoja, Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto mokslo darbuotoja dr. Aistė Kučinskienė (Tarybos pirmininkė); vertėja, Lietuvos rašytojų sąjungos narė Irena Aleksaitė; rašytoja, filosofė dr. Aušra Kaziliūnaitė; poetė, eseistė, „Šiaurės Atėnų“ redaktorė Giedrė Kazlauskaitė; menotyrininkė, poetė, Vilniaus dailės akademijos dėstytoja Laima Kreivytė; Vilniaus universiteto Šiaulių akademijos profesorė, Tarptautinės vaikų ir jaunimo literatūros asociacijos (IBBY) Lietuvos skyriaus narė dr. Džiuljeta Maskuliūnienė; Lietuvos leidėjų asociacijos valdybos narė, leidyklos „Tyto alba“ direktorė Lolita Varanavičienė; Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto Leidybos centro vadovas Gytis Vaškėlis.

Kreipimesi teigiama: „Cvirkos paminklo likimas nėra vien paveldosauginis klausimas, bet ir istorinis-politinis bei urbanistinis, be to, esmingai susijęs su rašytojų bendruomene, todėl neturėtų būti sprendžiamas vien paveldosaugos specialistų sprendimu. [...] Literatūros tarybos nariai, nors turi skirtingas nuomones dėl šio paminklo reikšmės ir likimo, tačiau vieningai sutaria, kad Petro Cvirkos paminklas neturėtų būti nukeltas. [...] Paveldo ideologinis problematiškumas gerai iliustruoja ir atliepia Vilniaus miesto bei Lietuvos istorijos problematiškumą, daugiamatiškumą, o Cvirkos paminklo išbraukimas iš kultūros vertybių registro ir nukėlimas nesupaprastina sudėtingos ir skaudžios mūsų šalies istorijos. Siūlome šį paminklą bei su juo susijusį kultūrinį kontekstą naudoti edukaciniais tikslais, šviečiant jaunąją kartą apie sudėtingą mūsų šalies istoriją. Juozo Mikėno sukurta skulptūra, ekspertų ne kartą pripažinta neatsiejama neabejotiną išliekamąją vertę turinčio skvero architektūros kompozicijos dalimi, yra neabejotinai estetiškesnis ir tvaresnis urbanistikos akcentas, negu vienkartinės 'perprasminimo' instaliacijos: net ir neatsiribojant nuo moralinio Petro Cvirkos veiksmų vertinimo, ją galime prasmingai panaudoti švietimui apie sovietmetį.”

Pasak kreipimąsi pasirašiusios Literatūros tarybos narės, Lietuvos rašytojų sąjungos pirmininkės pavaduotojos, rašytojos, filosofės dr. A. Kaziliūnaitės labiausiai ją nustebino ir suglumino net ne akivaizdžiai politizuotas sprendimas dėl P. Cvirkos skulptūros išbraukimo iš Kultūros paveldo registro, o tai, kokių būdu tai buvo padaryta.

„Šis sprendimas buvo priimtas skubotai, savavališkai, be platesnės diskusijos su ekspertais bei visuomene. Stebina, kad nors mes, Literatūros taryba, esame Lietuvos kultūros ministerijos suburti tam, kad galėtume kaip ekspertai kompetentingai patarti svarbiais su profesionaliaja Lietuvos literatūra susijusiais klausimais, tačiau kultūros ministras Simonas Kairys neparodė nė mažiausio noro ar iniciatyvos su mumis pasitarti šiuo klausimu“, – teigia ji.

Primenama, kad S. Kairys yra išsakęs Kultūros ministerijos poziciją, jog P. Cvirkos paminklo šiuolaikinė Lietuvos valstybė nesaugotų kaip kultūros vertybės.

Vilniaus miesto vicemeras Valdas Benkunskas yra sakęs, kad laikomasi pozicijos, jog Lietuvos sostinėje paminklai turi būti statomi Lietuvos didvyriams, o ne kolaborantams.

Maždaug dvi dešimtys žmonių Vilniuje susibūrė į Lietuvos socialdemokratų partijos organizuotą piketą prieš valdančiųjų planus nukelti Petro Cvirkos paminklą.

Protestuotojų nuomone, paminklo likimą turėtų spręsti ne kelios politinės partijos, o ekspertai ir vilniečiai.

Protestuotojų atsinešti plakatai skelbė: „Talibanas ne tik Kabule, bet ir Vilniuje?“, „Priimti praeitį tokią, kokia buvo ir jos nesigėdyti“, „Tegul sprendžia vilniečiai“.

P. Cvirkos paminklo nugriovimo šalininkai remiasi Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro 2019-ųjų išaiškinimu, kad rašytojas ir politinis veikėjas P. Cvirka savo politinėje-visuomeninėje veikloje aktyviai kolaboravo su okupacinės sovietinės valdžios struktūromis, o jo kolaboravimas sukėlė didelių ir žalingų pasekmių Lietuvos valstybės bei jos piliečių likimui.

PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikauskas

Talibanas turės užsitarnauti legitimumą

Washingtonas (ELTA) – JAV valstybės sekretorius Antony Blinken pareiškė, kad Talibanas turės užsitarnauti pasaulio legitimumą, kai grupuotė pristatė naują Afganistano vyriausybę, kurios sudėtyje – JAV teisėsaugos ieškomi asmenys.

„Talibanas siekia tarptautinio legitimumo. Bet koks legitimumas ar bet kokia parama turės būti užsitarnauta“, – A. Blinken sakė reporteriams Vokietijoje po 20 valstybių ministrų susitikimo dėl krizės Afganistane.

Laikinosios vyriausybės, kuri neapima daugiau grupių, išskyrus Talibaną, suformavimo „negalima laikyti didesnio tarptautinio bendradarbiavimo ir stabilumo šalyje ženklu“, teigė Vokietijos užsienio reikalų ministras Heiko Maas.

„Tikimės, kad tolesniame vyriausybės formavimo procese, kuris dar nėra užbaigtas, bus pasiūsti reikiami ženklai“, – pridūrė jis.

Talibanas uždraudė demonstracijas

Kabulas (ELTA) – Radikalus islamo Talibanas kol kas uždraudė bet kokius protestus šalyje. Pirmajame oficialiame Vidaus reikalų ministerijos pareiškime po vyriausybės suformavimo teigiama, kad niekas dabar neturėtų mėginti bet kokiomis aplinkybėmis organizuoti protestų. Už draudimo nepaisymą esą grės rimtas baudžiamasis persekiojimas.

Savo sprendimą Talibanas argumentavo tuo, kad praėjusiomis dienomis kai kurie žmonės trikdė viešąją tvarką. Kartu islamistai įvardijo sąlygas protestams ateityje. Organizatoriams reikės iš anksto gauti Teisingumo ministerijos leidimą. Likus mažiausiai 24 valandoms reikės teisėsaugai ir saugumo tarnyboms nurodyti demonstracijos priežastį, vietą, laiką ir skaudutes.

Praėjusiomis dienomis Talibanas ne tik jėga numalšino demonstracijas, bet ir uždraudė žiniasklaidai pranešinėti apie protestus. Moterys ir vyrai praėjusiomis dienomis sostinėje Kabule ir keliose provincijose išėjo į gatves, be kita ko, reikalaudami moterų teisių ir laisvės. Jų protestai taip pat buvo nukreipti prieš vien iš vyrų sudarytą pereinamojo laikotarpio vyriausybę bei Pakistano kišimąsi į Afganistano reikalus. Kai kurie žurnalistai, norėję apie tai pranešti, patyrė fizinį smurtą.

JAV perduotas ukrainietis, prekiavęs slaptažodžiais

Washingtonas (ELTA) – Jungtinėms Valstijoms išduotas Ukrainos pilietis, kaltinamas kibernetiniais įsilaužimais ir „prekyba kompiuteriniais slaptažodžiais“, paskelbė JAV teisingumo departamentas.

28 metų Glibas Ivanovas-Tolpincevas įtariamas įsilaužęs į dešimtis tūkstančių kompiuterių ir pardavęs jų prieigos kodus tamsiajame internete, pagrindinėje interneto zonoje, sakoma departamento pranešime.

Suimtas Lenkijoje 2020 metų spalį G. Ivanovas-Tolpincevas pagal dvišalį susitarimą buvo perduotas JAV ir jau pristatytas federaliniam teisėjui, kuris nurodė pratęsti jo suėmimą iki teismo.

Kaltinamajame akte rašoma, kad nuo 2016 metų G. Ivanovas-Tolpincevas valdė „botnetą“ – kompiuterių, užkrėstų kenkėjiškais programomis be jų savininkų žinios, tinklą ir naudojo jį, siekdamas iššifruoti jų prieigos kodus.

Per mainus su bendrininku G. Ivanovas-Tolpincevas pasigyrė, kad gali pavogti bent 2 000 kompiuterių kredencialus per savaitę. 2017 metais per kitą pokalbį jis teigė gavęs daugiau nei 20 tūkst. įrenginių slaptažodžius.

Pasak Teisingumo departamento, šie prieigos kodai parduodami ir naudojami nusikalstamai veiklai, ypač finansiniam sukčiavimui ar kibernetinėms atakoms su išpirkos reikalavimu.

Italijos policijos kratos antivakserių namuose

Roma (ELTA) – Italijos policija visoje šalyje atliko daugybę kratų vakcinų priešininkų, kurie, kaip įtariama, planuoja smurtinius veiksmus, namuose.

Policijos pareigūnai ir specialiųjų tyrėjų padalinys įtariamųjų namuose konfiskavo įkalčius, be kita ko – ir jų kompiuterius, paskelbė policija.

Antivakseriai ir kovidoskeptikai Italijoje žinomi kaip „No Vax“ judėjimas. Jie „Telegram“ programėlėje yra sukūrę keletą grupių, pranešė policija.

Policija įtaria, kad šiose grupėse buvo kuriami planai vykdyti smurtinius veiksmus viešų demonstracijų metu. Kratos buvo atliekamos judėjimo narių namuose Romoje, Milane, Bergame, Emilia Romagna, Venecijoje ir Padujoje.

Italijos COVID-19 taisyklių priešininkai pastarosiomis savaitėmis ne kartą rengė protestus įvairiuose miestuose.

Visai neseniai „No Vox“ organizatoriai paragino judėjimo narius blokuoti prieigą prie geležinkelio stočių visoje šalyje ir protestuoti prieš naujų taisyklių geležinkelio keleiviams įvedimą. Tačiau galiausiai įvyko vos keli tokie protestai.

Keleiviai, norėdami naudotis tolimojo susisiekimo geležinkelio paslaugomis, turi pateikti skiepavimo, pasveikimo įrodymą arba neigiamą testo rezultata.

Italų antivakseriai kūrė planus smurtiniams veiksams. The New York Times nuotr.

Pentagono vadovas: „al Qaeda“ gali pamėginti vėl įsitvirtinti Afganistane

Lloyd Austin teigia, jog tikėtinas „al Qaeda“ atgimimas. The Arab Weekly nuotr.

JAV gynybos sekretorius Lloyd Austin ketvirtadienį rugsėjo 9 dieną pareiškė, kad ekstremistų tinklas „al Qaeda“, prieš 20 metų pasinaudojęs Afganistanu kaip placdarmu atakoms prieš Ameriką surengti, gali vėl pamėginti įsitvirtinti šioje Vidurio Azijos šalyje, kur pasitraukus NATO pajėgoms, į valdžią sugrįžo Talibanas.

„Tokia organizacijos prigimtis“, – sakė L. Austin nedidelei žurnalistų grupei Kuveite, baigdamas keturių dienų trukmės kelionę po Persijos įlankos valstybes.

Tačiau sekretorius patikino, jog Washingtonas yra pasirengęs sutrukdyti „al Qaeda“ vėl įsitvirtinti Afganistane, nes tai keltų grėsmę Jungtinėms Valstijoms.

Šiai grupuotei prieglobstį suteikė Talibanas per savo pirmąjį valdymo laikotarpį 1996–2001 metais. JAV įsiveržė į Afganistaną ir nuvertė talibus, jiems atsisakius išduoti „al Qaeda“ lyderius po Rugsėjo 11-osios atakų Amerikoje. Per 20 metų trukusį karą su JAV „al Qaeda“ gretos gerokai praretėjo, tačiau išliko klausimų dėl šio tinklo ateities perspektyvų, į Kabulą sugrįžus Talibanui.

„Išpėjome talibus, jog tikimės, kad jie neeis tam nutikti“, – sakė L. Austin, turėdamas omenyje galimybę, kad ateityje Afganistanas vėl taptų „al Qaeda“ placdarmu.

Pagal 2020 metų vasarį sudarytą susitarimą su tuometinio amerikiečių prezidento Donald Trump administracija, Talibano lyderiai išsipareigojo nermti „al Qaeda“ bei kitų ekstremistinių grupuočių, keliančių pavojų Jungtinėms Valstijoms.

Tačiau Washingtonas mano, kad talibai tebeplaikė ryšius su „al Qaeda“, o daugelis šalių, įskaitant Persijos įlankos arabų valstybes, nerimauja, kad Talibano sugrįžimas į valdžią leis ekstremistų tinklui susigrąžinti prarastą įtaką.

L. Austin tvirtino, kad JAV kariuomenė gali atremti „al Qaeda“ ar bet kokią kitą teroristinę grėsmę, kylančią Jungtinėms Valstijoms iš Afganistano, pasitelkdama žvalgybą ir antskrydžius, kurie bus rengiami iš kitur – pavyzdžiui, iš Persijos įlankos regiono. Vis tik gynybos sekretorius pripažino, kad be Afganistane dislokuotų JAV karių ir žvalgybos komandų tai daryti bus sunkiau.

L. Austin ir valstybės sekretorius Antony Blinken kartu atvyko į Katarą. Tokiu būdu jie išreiškė JAV dėkingumą už šios Persijos įlankos valstybės pagalbą evakuojant iš Kabulo dešimtis tūkstančių afganistaniečių ir kitų žmonių. A. Blinken taip pat apsilankė evakuotų asmenų tranzito vietoje Vokietijoje, o L. Austin viešėjo Bahreine ir Kuveite.

Abiejų sekretorių vizitai turėjo įtikinti JAV sąjungininkus Persijos įlankos regione, kad prezidento Joe Biden sprendimas nutraukti karą Afganistane ir daugiau dėmesio skirti kitiems saugumo iššūkiams, tokiems kaip Kinija ir Rusija, nereiškia, kad Washingtonas apleis savo partnerius Artimuosiuose Rytuose.

Persijos įlankoje jau kelis dešimtmečius veikia JAV kariuomenė, įskaitant Bahreine įsikūrusį 5-ąjį laivyno štabą. J. Biden neminėjo, kad nori grąžinti namo šias pajėgas, tačiau jis, kaip ir jo pirmtako D. Trump administracija, Kiniją vadina svarbiausiu saugumo prioritetu, kartu su Rusijos keliamais strateginiais iššūkiams.

Buvo planuota, kad ketvirtadienį L. Austin apsilankys Saudo Arabijoje, kur turėjo įvykti paskutinis jo sustojimas per kelionę po Persijos įlankos regioną.

Tačiau jo atstovas John Kirby pranešė, kad vizitas buvo atšauktas dėl „planavimo problemų“. J. Kirby išsamiau nekommentavo savo pareiškimo, bet nurodė, jog gynybos sekretorius tikisi apsilankyti karalystėje kitą dieną.

Pats L. Austin sakė, kad jo vizitas buvo atidėtas Rijado prašymu. „Saudo Arabija turi tam tikrų planavimo problemų; negaliu tiksliai pasakyti, kokių“, – paaiškino Pentagono vadovas.

Pažymėtina, kad jis turėjo sustoti Saudo Arabijoje likus dviem dienoms iki teroristinių išpuolių Jungtinėse Valstijose, pareikalavusių beveik 3 tūkst. gyvybių, 20-ųjų metinių.

15 asmenų, kurie 2001 metų rugsėjo 11 dieną užgrobė keturis komercinius lėktuvus ir įsiveržė į Pasaulio prekybos centro kompleksą, Pentagoną ir lauką Pensilvanijoje, buvo Saudo Arabijos piliečiai, kaip ir Osama bin Laden – iš bazės Afganistane atakas suplanavusių „al Qaeda“ kovotojų lyderis.

Tie išpuoliai paskatino JAV įsiveržti į Afganistaną, kur kilo 20 metų trukęs karas.

„Saulės ir jūros“ gastrolės JAV:

tinkamos erdvės ir kodėl ne visuose pliažuose dainuojama

SIGITA IVAŠKAITĖ

2019 m. Venecijos Bienalė daugeliui lietuvių visame pasaulyje pristatė ir net įkalė į atmintį tris pavardes: **Rugilė Barzdžiukaitė, Vaiva Grainytė, Lina Lapelytė**. Jų sukurta opera – performansas „Saulė ir jūra“ tuomet Venecijoje laimėjo „Auksinį liūtą“ ir sukėlė didžiulę dėmesio audrą. Tiesa, iš paskos atsiritusi pandemija kiek pristabdė laimėjimo paskatintus kūrėjų planus, tačiau jau gerus pusę metų lietuvių kūrinys tęsia sėkmingas gastroles po pasaulį ir šį rudenį atkeliauja gastrolėms į JAV.

Pirmasis bendras šių menininkių darbas buvo opera „Geros dienos!“, taip pat apkeliavusi nemažai pasaulio. Tuomet kūrinio veikėjomis tapo prekybos centrų kasininkės. Statiška darbo poza, kontrastuojanti su netikėtomis, atpažįstamomis ir dėl to itin paveikiomis jų gyvenimo istorijomis, įtraukė ne tik savita forma, bet ir skoningu, net skaudžiai taikliu humoru. Šią tradiciją tęsia „Saulė ir jūra“, kur dirbtinai įkurdintame paplūdimyje savo istorijomis dalinasi bet kokiame pajūryje galimai gulintys pasaulio piliečiai. Iš vienos pusės, atrodytų, statiškas vaizdinys dar kartą kontrastuoja su minties tėkme, per ganėtina trumpą laiką operos pasakojimą nušantį nuo asmeninių problemų iki žmonijos išgyvenimo klausimų. Tai, atrodytų, labai paprastas mūsų portretas: kaistančioje planetoje save įkalinę žmonės ir jų samprotavimai, nešiimant jokių realių veiksmų.

Per šį laiką su kūrėjomis susipažinti buvo galima daug kur, tad šį kartą kalbėjoms tik apie ateinančias gastroles JAV, – trumpai ir aiškiai, tarp skrydžių ir persėdimų „Saulės ir jūros“ kelionėje po pasaulį.

Gastroliuojate kaip niekada daug, o jūsų darbo scenografija – specifinė, kaip renkatės erdves pasirodymams?

Lina Lapelytė: Architektūra yra viena iš sudėmių kūrinio dalių. Žiūrovų rakursas, stebint smėlyje gulinčius kūnus iš viršaus yra svarbi kūrinio koncepcijos detalė, tad ir erdvių ieškome tokių, kuriose ši idėja pilnavertiškai atsiskleistų. Tačiau tai ne visada pavyksta.

Rugilė Barzdžiukaitė: Kažkada turėjome idealistinę siekiamybę, rodymo vietą rinktis pagal architektūrą, – rengti pasirodymus tik ten, kur yra tin-

„Saulė ir jūra“ viename seniausių Romos teatrų „Teatro Argentina“.

Rengėjų nuotr.

kamas pastatas, architektūra. Deja, dabar užklausų gausa ir labai skirtingos kviečiančių institucijų galimybės neleidžia idealizuoti ir kartais konstrukciją žiūrovams palipti tenka konstruoti tiesiog iš pastolių. Viena vertus, tokiu atveju dingsta siurprizas, netikėtumas architektūroje, kūrinys su erdve nekomunikuoja taip įdomiai; kita vertus, tada galima stipriau koncentruotis į pliažą, į tai, kas yra jo viduje.

Paskutiniu metu erdves mums tiesiog parenka, o mūsų idealios ir įdomiausios erdvės, pavyzdžiui, gali būti: Guggenheim muziejus, senas taksi parkas, tuščias baseinas, laiptinės su didele apatine aikštele, kaip premjeros metu Vilniuje, Nacionalinėje dailės galerijoje.

Ar ir kaip itraukiate vietinį kontekstą, vietinius žmones į savo darbo gastrolinius rodymus?

Vaiva Grainytė: Siekiame ištransliuoti kuo įvairesnį ir tankesnį paplūdimio išpūdį, tad visada kviečiame prisijungti vietinius žmones. Jie, žinoma, nedainuoja, o atlieka svarbų statistų vaidmenį – kuria rasinę įvairovę bei inspiruoja gyvesnę dinamiką

tarp veikėjų (pvz., dainininkai susipažįsta su naujais žmonėmis, kartu išitraukia į pliažo žaidimus – taip palaikomas natūralus, kūriniai būtinas šurmuly, suformuojami „draugų“ klasteriai).

Kviečiančių festivalių ar institucijų visada prašome parūpinti statistą su šunimi. Pliaže yra tekę turėti ir kovinių vilkšnių geležiniais dantimis, ir mielių pūkuotų šuniukų. O keturkojų būdas – mieguistumas arba aršumas – kaskart naujai nuspalvina atmosferą.

Rugilė Barzdžiukaitė: Kūrinyje mums labai svarbus dokumentinis klotas. Jį ir konstruoja statistai. Nedainuodami, tiesiog būdami kūrinys su savo įpročiais jie įneša daug netikėtumo, spontaniškumo ir siurprizų mums pačioms. Tai taip pat yra priežastis, kodėl šį kūrinį įdomu žiūrėti kelis kartus – jis niekada nebūna toks pat. Na, o kai statistų nebūna, visuomet kyla poreikis gyvai režisuoti, – su dainininkais turim gyvą *chat'q*, į kurią siunčiame nuorodas, jei mums trūksta ar reikia kitokio veiksmo.

Kartais operos metu gali prasidėti smėlio audra, nes kyla daug veiksmo, laksto vaikai, loja šunys,

Gastrolų datos ir vietos

Rugsėjo 15–26 d. – New Yorkas,
Brooklyn Academy of Music (BAM)
BAM Fisher
321 Ashland Pl
Brooklyn, NY, 11217

Rugsėjo 30 – spalio 3 d. – Philadelphia,
Arcadia Exhibitions at Arcadia University
The Budd
3431 Fox Street
Philadelphia, PA 19132

Spalio 6–9 d. – Bentonville, Arkansas,
The Momentary Crystal Bridges/
Museum of American Art
507 SE E St.
Bentonville, AR 72712

Spalio 14–16 d. – Los Angeles,
Museum of Contemporary Art (MOCA)
The Geffen Contemporary at MOCA
152 N Central Ave.
Los Angeles, CA 90012

Iš k.: režisierė ir scenografė Rugilė Barzdžiukaitė, kompozitorė ir muzikos režisierė Lina Lapelytė ir libreto autorė Vaiva Grainytė. Andrėjaus Vasilenko nuotr.

Operoje žmonės atrodo tarsi vabaliukai...

Kiekvienoje šalyje, kiekviename mieste kūrinys įgyja naujų prasmų ir spalvų.

o kartais visi nurimsta, jaučia visai kitą pulsą, nors skamba tos pačios dainos. Pavyzdžiui neseniai rodėme kūrinį Graikijoje ir čia buvo dar vienas naujas potyris, nes į savo pliažą pakvietėme tikrą vietinį prekeivį, čia pliažuose parduodanti bizuteriją, skaras, kepures... Tad pasiūlėme paprekiuoti ir pas mus.

Lina Lapelytė: Beje, „Saulės ir jūros“ pasirodyme Los Angeles prisijungiantys vietiniai žmonės mokosi dainuoti, kad paplūdimyje save įprasmintų ne tik kūniškai, bet ir garsiškai.

Kuo jums išskirtines gastroles Amerikoje? Ar tai kada nors buvo jūsu tikslas, svajone?

Vaiva Grainytė: Turint omenyje, kad kūrinio (stebėjimo) rakurso iš viršaus idėja Rugilei kilo 2014 m. lankantis Guggenheim muziejuje (tuo metu New Yorke penkias dienas iš eilės „Here Arts“ centre, „Prototype“ festivalyje, rodėme savo pirmąją operą „Geros dienos!“), gastrolės JAV, o ypač pati pirmoji – New Yorko – stotelė – gan simbolinis aktas ir mūsų, ir kūrinio biografijoje.

Lina Lapelytė: COVID-19 krizės realybėje visos gastrolės kelia daug iššūkių ir yra labai trapios, ribinės... Niekada nežinome, ar koks dainininkas nesusirgs, ar atvykus į vietą situacija nepasikeis, ir apskritai – ar jau labai arti esantis turas nebus atšauktas... JAV gastrolės, ypač prodiuserių komandai, kėlė beprotiškai daug iššūkių ir tai, kad jos visgi vyksta, yra ir didelis kviečiančių institucijų pastangų bei užsispyrimo nuopelnas.

Vienintelis tikslas, kurį turėjome kurdamos šį darbą, buvo tai, kad jis būtų paveikus, o kad jis atsiduria vie-

name ar kitame mieste, kontekste yra to pasekmė.

Kaip, jūsų nuomone, „Saulė ir jūra“ gali suskambėti būtent Jungtinėse Valstijose?

Lina Lapelytė: Vartojimo klausimai vienuose ar kituose kontekstuose sprendžiami vis kitaip, kitokių santykių su jais turi vietiniai žmonės. JAV, bent jau mano pašamonėje, yra galimybių, greičio ir gausos šalis, naftos rojus, tad „Saulės ir jūros“ keliama klausimai apie žmogaus ir žemės nuovargį čia turėtų rezonuoti dar stipriau nei bet kur kitur.

Rugilė Barzdžiukaitė: Mūsų pliažas yra universalus ir gali suskambėti įvairiose šalyse, JAV – taip pat. Taip, čia vartotojiškumo kultūra (jei galime ją taip pavadinti) ar anti-kultūra labai ryški, todėl tikimės dar didesnio rezonanso. O pačiame pliaže norisi gyvumo ir gyvo jo tyrimo, įnešant vietinių niuansų, tikiuosi spėsime tą padaryti – panagrinti JAV pliažus, prieš instaliuojant savąjį.

Kokių įdomiausių reakcijų, komentarų po anksčiau buvusių pasirodymų esate sulaukę?

Vaiva Grainytė: Kaip pati „įdomiausia“ reakcija į galvą pirmiausiai visada ateina Rugilės tuo metu ketvirtus metus ėjusio sūnaus, aktyvaus „Saulės ir jūros“ trupės nario bei pliažo performerio, komentaras, atsidūrus tikrame paplūdimyje: „Kodėl čia niekas nedainuoja?“. Tai – gana įskalbina išstara, tuo pačiu tinkama nusakyti mūsų kūrinio funkcionavimą: duotų situacijų (dokumentika) integravimas bei derinimas su nustatytu turiniu (tekstas, muzika, personažų veikimai).

Dėl to verta gyventi

Atkelta iš 7 psl.

Dabar, kai viskas jau praeityje, pati stebiuosi, kaip viską sugebėjome atlikti. Buvau jauna, dirbdavau iki paryčių, kai vyras ir dukros jau miegodavo.

Turėjau telefoną, faksą, laiškų parašyta tūkstančiai... Savaitgaliais – linksmi pobūviai pas draugus, gyvenančius net ir už 70 mylių, o kitą rytą atsikėlus – vėl į parapiją, su dėžėmis lietuviškų staltiesių, lietuvišku kopyltulpiu ir gėlėmis...

Dirbome sutartinai ir tikrai daug nuveikėme! Apylinkės išsibarščiusios, kiekviena vis kitokia, todėl ir iššūkiai buvo skirtingi. Kai kuriose jų daugumą jau sudarė mišrios šeimos, todėl ir iššūkiai buvo didesni. Stebino situacinių tolerantiškumas ir parama lietuviškai veiklai. Tokie susitikimai buvo vertingi.

Visada vertinau nepiktybinę kritiką. Tai padėjo tobulinti veiklą, elgesį ir bendravimą su kitais maistančiais ar veikiančiais. Puikiai bendradarbiau su PLB ir JAV LB Krašto valdybos pirmininkais: Broniumi Nainiu, Vytautu Kamantu, dr. Vytautu Bieliausku, Algiu Rugieniumi, Vytautu Maciūnu, dr. Antanu Razma, Algimantu Gečiu.

Surengėme gerai pavykusius didelius renginius – Kultūros šventę (su tuomete JAV LB Kultūros tarybos pirmininke Ingrida Bublione), Muzikos premijų šventę (su pirmininke Marija Remiene), įvairius koncertus, parodas, paskaitas, šventes.

Kaip kilo šis sumanymas įsteigti apylinkę pramogų sostinėje Las Vegas?

Dabar net juokinga ir neįtikėtina ta Las Vegas istorija... Tuo metu dažnai skraidžiau į Washingtoną ir lankiau įvairaus rango valdžios atstovus, ieškodama paramos iš pradžių Lietuvos nepriklausomybei atkurti, vėliau priėmimui į NATO, pagalbos atgaivinant sunaikintą ekonomiką. Valdininkų durys lengvai neatsiverdavo, reikėjo nuolatinio spaudimo. Dukros Renatos uošvis Vytautas Paulius ir mano vyras Romas padarė „sprendimą“: Pauliai išsiuomuoja butą netoli Kapitolijaus, o Romas „paaukojo“ mane. Taip pradėjau savo „lobistės“ karjerą. Darbo dienomis lankydavau Kongreso narių ir senatorių kabinetus, o savaitgalius leisdavau pas Renatą ir Raimundą bei Vytautą ir Bronę Paulius.

Ieškodama paramos Lietuvai, dėvėdavau įvairių organizacijų pirmininkės „kepures“ ir dėl to sulaukdavau

daugiau dėmesio, nes atstovavau įvairių valstijų gyventojams. Trūko Nevados – taip ir sugalvojau ten steigti lietuvišką apylinkę! Tačiau maža bėda – Nevadoje tebuvo saujelė lietuvių ir nė vienas jų nesutiko būti pirmininku ar pirmininke.

Prieš išvykdamį namo, sustojome „Ceasars Palace“. „Bet ir čia nesiseka“, – skundėmės vienas kitam lietuviškai. Staiga mus lietuviškai užkalbino malonus vyras, supažindino su savo žmona Mary – Amerikos indėne. Kalbėjome iki paryčių, kartu pusryčiavome, atsidūrėme Yanauskų namuose, ir... Mary Yanauskas sutiko būti Las Vegas apylinkės pirmininke, jeigu atliksiu visus apylinkės steigimo darbus.

Šis žingsnis buvo labai reikšmingas, nes negausi bendruomenė lengvai pelnė Las Vegas atstovaujančio Kongreso nario ir Nevados valstijos senatoriaus palankumą Baltijos valstybėms.

Kartą dalyvavome tarptautinėje Maisto mugėje. Prikroves pilną bagazinę dešrų ir kopūstų, Romas išvyko į Amerikos lošimų centrą! Sugrįžo be krepšio pinigų, bet pakvėpęs dešromis ir kopūstais. Pasakojo, kad Mary žygiavo nešdama Lietuvos vėliavą, buvo labai išdidi, o žiūrovai plojo ir visas dešras bematant išpirko.

Vadovų sveikatai pamažu silpnėjant, apylinkės veikla užgeso. Vėlesnės Vakarų apygardos valdybos jos taip ir neatgaivino.

Kokie to laikmečio įvykiai, susitikimai, renginiai įsiminė labiausiai?

Svarbiausiu savo pasiekimu ir nuopelnu Lietuvai, Estijai ir Latvijai laikau JAV Kongreso Atstovų rūmuose įsteigtą „Baltic Caucus“, kurio nariai rūpinasi Baltijos valstybių saugumu, ekonomika, abipusiais santykiais su JAV. Lietuvių kilmės respublikoną John Shimkus prikabiniau tapti šio sambūrio kopirmininku.

Būdama JAV LB tarybos prezidiume, sutikau būti Muzikos premijos komiteto pirmininke. Įtikinau narius Muzikos premiją skirti LA gyvenančiai kompozitori Giedrai Gudauskienei. Kiekvieną kartą, kai „Spindulio“ nariai savo šventėje dainuoja jiems parašytą dainą „Šiandien – mūsų šventė“, prisimenu tos premijos įteikimo šventę ir atmintyje iškyla amžinai jauna ir guvi muzikė G. Gudauskiene. Ši ir daug panašių akimirų buvo vertos visų mūsų pastangų ir laiko.

Kalbėjosi Laima Apanavičienė

2020 m. rugpjūčio 27-ąją Angelė ir Romas Nelsiai šventė 60-ąsias vedybų metines.

Asmeninio archyvo nuotr.

CHIRURGAJAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

Darius Bliznikas MD SC
Ear, Nose and Throat • Allergy

7110 West 127th st. Ste 210 708-586-2212
Palos Heights IL 60463 www.palosenet.com

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbuvietyje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elmhurst: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
Libertyville: 847-984-2500
www.illinoispain.com

WWW.DRAUGAS.ORG**AKIŲ LIGOS**

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69 th St., Chicago, IL
5706 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
963 N. 129th Infantry Dr. #110
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

VETERINARAI

Dr. Gabriellė Rutkauskaitė,
veterinarė, kalba lietuviškai
Glen Ellyn
Animal Hospital,
21 S. Park Blvd.,
Glen Ellyn, Illinois.
Tel. 630-469-7400

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. SIMONA ŽILIŪTĖ
Dantų gydytoja
perėmė dr. Petreikytės kabinetą.
Laukiami ir seni, ir nauji pacientai.
9055 S. Roberts Road,
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

DR. DALIA JODWALIS
Dantų gydytoja
15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
11739 Southwest Hwy,
Palos Hts, IL 60463
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

DR. DAIVA BIDVA
Dantų gydytoja
950 York rd. #110
Hinsdale, IL 60521
Tel. 708-485-2828

DR. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
Amerikos „TOP DENTIST“ 2009 M.
318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303
www.parkridgesmiles.com

PILNA DANTŲ PRIEŽIŪRA:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas • TMJ/TMD gydymas

www.draugas.org
773-585-9500

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir ragučiai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę – www.racinebakery.com

REAL ESTATE**FIRST RATE
REAL ESTATE****Chicago and
surrounding areas**

Bus: 773-767-2400
Cell: 312-805-4851
Fax: 773-767-9886

E-mail: ausra.padalino@gmail.com**Aušra Kriščiūnaitė Padalino**
Sponsoring Broker/savininkė

Kalbame lietuviškai, ispaniškai, angliškai

Patirtis – daugiau nei
35-eri metai**PERKA**

BRANGIAI PERKU
GINTARO DIRBINIUS
IR GINTARO GRYNUOLIUS.
tel. 708-603-5494

Perkate ar parduodate namą?

Nekilnojamo turto
žinovė siūlo savo
paslaugas
pietvakarinėje
Michigano dalyje –
Harbor Country: Union
Pier, New Buffalo,
Sawyer, Harbert,
Bridgman, Three Oaks ir kt.
Aptarnauja ir Čikagos apylinkes.

**Danutė (Donna)
Navickas**

C21 Affiliated – Illinois & Michigan
Tel. 630-917-0062

www.draugas.org
773-585-9500

LOT Lufthansa SAS FINNAIR KLM

doleris.com
tickets@doleris.com
1-800-514-9989
PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“
internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti
apie tai administracijai:

administracija@draugas.org
ir gauti „log in“ bei slaptažodį.

**MUTUAL
FEDERAL BANK****Namams paskolos, apdraustos sąskaitos**

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com

Patarnaujame Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

**REMKIME
DRAUGO FONDA**

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį. Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

www.draugofondas.org

„Draugo“ sudoku Nr. 170

išsprendė ir mums atsakymus atsuntė:

Romas Motušis, Whiting, IN
Juozas Binkis, Cleveland, OH

Nuoširdžiai dėkojame sprendėjams.

Jūsų sprendimų atsakymų lauksime paštu:

„Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589
arba el. paštu – skelbimai@draugas.org ir faksu: 773-585-8284.

1	8	4	9	7	6	3	5	2
6	7	3	2	1	5	9	8	4
5	2	9	4	8	3	7	6	1
8	4	1	5	3	2	6	9	7
9	5	2	7	6	8	4	1	3
7	3	6	1	9	4	8	2	5
4	1	8	6	5	7	2	3	9
2	6	5	3	4	9	1	7	8
3	9	7	8	2	1	5	4	6

2 + 9 + 9 = 20

3	1	9	5	8	7	6	4	2
2	6	8	3	1	4	9	7	5
5	7	4	6	9	2	3	8	1
7	3	5	8	2	6	1	9	4
9	4	2	1	7	5	8	6	3
1	8	6	9	4	3	2	5	7
6	5	7	2	3	8	4	1	9
8	9	3	4	5	1	7	2	6
4	2	1	7	6	9	5	3	8

8 + 1 + 1 = 10

Gintas ir Kaela Sidriai, gyvenantys Corpus Christi, Texas, susilaukė trečio sūnaus. Aeneus (k.) ir Leodas (d.) džiaugiasi mažuoju broliuku Maximu, o čikagiečiai Linas ir Rima Sidriai laimingi, sulaukę jau devyniolikto anūko!

Martynas Barškėtis užaugo Čikagoje. Jis yra skautas vytis, Ere-lis skautas, ateitininkas ir JAV armijos kareivis. Tik ką grįžęs iš Lietuvos, kur beveik metus tarnavo su kitais NATO kareiviais, Martynas pasidalins savo įspūdžiais.
Susitikimas su juo vyks pirmadienį, rugsėjo 20 d., 7 val. v. Lituanistikos tyrimo centre, 15533 129th Street, Lemont, IL.

ATLANTIC Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. 83 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vlt. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hgts, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kornigalkščių Užeiga
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyra
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankevičienė
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

Vytauto Mačernio poezija muzikoje

Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos (LNB) Muzikos ir vizualiųjų menų skaitykla kviečia susipažinti su Vytauto Mačernio poezija muzikoje bei aktorių įskaityta poezija CD ir vinilo plokštelėse. Tai kompozitorių G. Kuprevičiaus chorinio ciklo pagal „Metų sonetus“ berniukų chorui, J. Kalco dainų „Nėra laimės“ ir „Ne ji“ bosui ir fortepijonui, A. Kubiliūno ciklo balsui ir fortepijonui „Vytauto Mačernio sonetai“, J. Kubiliaus ir B. Juchnevič kūrinų chorui ar balsui ir fortepijonui natos. CD ir vinilo plokštelėse – N. Sinkevičiūtės, G. Storpirščio, S. Bareikio, V. Nivinsko, A. Jalianiausko, R. Baranausko dainos, V. Masalskio „Sielos balsas“ (LP 1982), L. Noreikos, P. Venslovo įskaityta V. Mačernio poezija.

Vytautas Mačernis (1921–1944) – jauniausias lietuvių literatūros klasikas, naujosios lietuvių poezijos pradininkas, vienas reikšmingiausių savo kartos poetų, trumpai tegyvenęs, tačiau pagarsėjęs intelektualia, vidinės egzistencijos nerimą išreiškiančia kūryba. Tai viena centrinių XX a. vidurio lietuvių literatūros istorijos figūrų, jo vardas įrašytas į lietuvių literatūros lobyną. 2021-ieji yra paskelbti poeto Vytauto Mačernio metais.

Ekspozicija veiks iki rugsėjo 26 d.

Daugiau informacijos – LNB socialiniame tinkle „Facebook“ arba: www.lnb.lt.

LNB inf.

SUBSCRIBE

Receive **BOTH!**

ONE YEAR DRAUGAS NEWS
12 ISSUES

LITHUANIAN HERITAGE
6 ISSUES

\$45 mailed
\$30 internet only

DRAUGAS NEWS

LITHUANIAN WORLD WIDE NEWS IN ENGLISH

My Paper – My Friend

My link to LITHUANIA!

www.draugas.org/news

LITHUANIAN HERITAGE

MAGAZINE IN ENGLISH

A supplement mailed separately

BENDRAUKIME!

www.facebook.com/draugolaikrastis

Kitokių minčių spiečiai

Meškis Hugo
apžvalgininkas Lietuvos,
Žemės rutulio ir Visatos

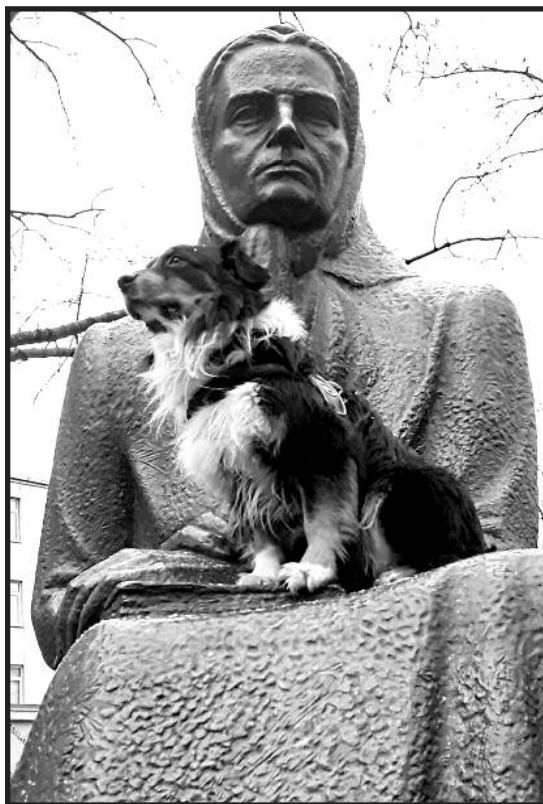

VĖSA. Sveiki, sveikučiai. Po rytmečio mankštos parsinešėme saujas dvi giliukų. Tų, kur naktį neatsargiai suposi su vėju ant ažuolo šakų ir nudribo. Sekmadienio tingią popietę bus ką veikti, prisidarysime visą kaimenę gilinių avinukų, ganysime palei vieną stalo kraštą, paskui ginsime į kitą. Dabar tegu paguli radiniai ant stalo, tegu palaukia savaitgalio. Žeriams iš kišenės, skaičiuojame. O kas čia dabar?! Iš didžiausio giliuko išsigandęs kirmėliukas spokso. Dreba sau vienišas. Ištraukt ar ką? Kur jis dėsies bena-

davėjai: „Viena pirkėja kojas paliko!“ Tegū nešasi prie kasos, o tai grįš ponias, neris, dar policiją iškvies, lyg pareigūnai irgi neturėtų reikalų. Išlenda pardavėja suglamžytu veidu, aprėkia, kad per arti lango, stiklą galime išmozoti baksnodami į kojas. Einame prie drabužių krautuvės, o ten! Ponai ir ponios brangiausiai apdaraus be... galvų. Kaip tapti tokia išsiblaškeliu, kad galva nueitų su reikalais, o kūną paliktų palaukti? Sakom, einam paieškoti, juk negali taip būti. Na, bet taip ir nutikę. Pro kitos parduotuvės langą matome: stovi galvos, vienos skrybėlėtos, kitos lapines kepurės matuojas. Beldžiam, šaukiame, kad eitų į drabužių krautuvę, juk pilvai su kojomis gali išsivaikščioti ir paklysti. O tos atkeria, kur nueis? Kelio nemato. Tokios tat tokelės parduotuvėse. Žioplių pilna, tiek laiko nėra, kad visus sužiūrėtume.

PO DANGČIU. Šiandien mūsų užstalėje šventė. Ji ten užlindo, nes pietums buvo verdama kankorėžių sriuba. Pabandykite ir jūs. Tam šventiniam patiekalui nepagalvokite: 8 pušies kankorėžių (jei eglės, jie didesni, pakaks ir 2), 1 didelio lieso kaulo (turguje galite net neprašyti parinkti liesesnį, ten jie jau tokie liesi, kad pardavėjas pats ir už pusę kainos tokių nepirktų), kokių 2-3 galvų svogūnų, 2 česnako skiltelių, 2 bakbės lapų, 2 kvep. pipirų, 1 didelės morkos, 2 kumščio dydžio burokėlių, 4 vidutinio dydžio bulvių (vidutinės – tai ne cepepininės), 1 stiklinės raugintų agurkų rasalo, iškošto per marlę, 1 saujos džiovintų grybų (nebūtinai baravykų, tik jūs vieni žinosit, kad tai – ne baravykai). O tada! O tada pamažu verdame kaulą su bakbės lapais ir kvep. pipirais, po 2 val. kaulą ištraukiame užtarnauto poilsio. Ir jau galima dėti kitus smulkintus šios šventės dalyvius: burokėlius pirmiausiai, tada morkas ir svogūnus, paskui bulves, tada pripjaustom plikytų džiovintų grybų, pačiam gale suberiam smulkintą česnaką ir supilam rasalą (jo gali prireikti ir daugiau, čia priklauso, ar rūgščiau patinka) bei truputį padruskiname. Kai visi su visais susidraugauja, pasemiame šaukštu, pučiame, ragaujame. Kai prisiragaujame, visus kviečiame prie stalo, pilame į molinius dubenis ir sakome: „skanaus“. Oi, vos nepamiršome kankorėžių. Verdant reikia nuolat žiūrėti, kad jie neiškristų į puodą ar kas nors jų ten nemačia nesumestų. Patikėkit, kankorėžių sriuba skanesnė juos palikus ant stalo.

Užrašė Alfredas Zdramys

mis? Benamių šuniukų gaila. Benamių kačiukų gaila. Net žmonių benamių kartais gaila. Kirmėliuko ne? Reik manyt, ilgokai vargo, kol gilėje namų susirentė nuo šalčio bėgdamas šliaužte. Visi peržiemot saugiai ir sočiai nori... Pradėjom šio rytmečio nuotykius pasakot nuo vidurio, o buvo ir pradžia. O buvo taip, sveiki, sveikučiai. Pramerkę akeles patamsiais, žvilgt pro langą ir apšalome – visas kiemas baltas baltas. Na, galvojame, kažkokia išsiblaškiusi bobutė ėjo blynų kept prieš rytą, apsibrido ir išbarstė miltus. Bet ne bobutės būta, šalna aplankė, gruodu pašiausė ežiuku kirptą žolę. Brrrrr...

VITRINOSE. Žmonės per gyvenimą ilgiausiai laiko praleidžia miegodami, kiek trumpiau dirbdami ir tingėdami, o trečiąją vietą atima landžiojimas po krautuves. Į vidų su šunimis neleidžia, tenka prie langų patrypciot. Bet daug įdomiau lauke. Štai kojinių krautuvė. Žiūrime, už stiklo kažkokios tetos kojos sėdi. Vien pėdkelnėmis apsiavusios. Kūnas kažkur su visu sijonu nuėjo. Moterims visada atsiranda reikalu. Beldžiame langan, šaukiame par-

Draugo fondo mintys JAV LB 70-mečio proga

Pastarosiomis savaitėmis ir mėnesiais „Drauge“ daug skaitėme apie artėjantį JAV Lietuvių Bendruomenės (LB) jubiliejų ir XXIII tarybos pirmąją sesiją. Šie metai LB yra rinkiminiai, bus renkamas LB Krašto valdybos pirmininkas, taip pat patvirtintas naujas veiklos strateginis planas.

LB yra tautinė bendruomenė, kuriai priklauso kiekvienas čia gyvenantis, kurio gyslose teka lietuviškas kraujas.

„Draugas“, gyvuojantis jau 112 metų, taip pat priklauso kiekvienam lietuviui. Suprasdami lietuviško laikraščio svarbą, jį įsteigė dar pirmosios lietuvių bangos atstovai. Atvykę į JAV, vadinamieji „grynoriai“ taip pat steigė lietuviškas parapijas, mokyklas ir visaip kitaip rūpinosi lietuviybės išlaikymu. „Draugas“ jau daug dešimtmečių yra nuolatinis mūsų lietuviško gyvenimo dalyvis ir palydovas. Anksčiau turbūt nebuvo išeivijoje lietuvių, kuris neskaitytų ir neprenumeruotų lietuviškos spaudos. Nebuvo ir nė vienos organizacijos, kuri nebendradarbiautų su spauda.

Šiais laikais laikraščio kelionė paštu kartais prailgsta, tačiau skaitytojais žino, kad jų laukiamos lietuviškos žinios ateis. Spausdintas žodis yra tarsi visuomenės sveikatos išraiška, jos moralinis veidrodis. JAV LB apygardų ir apylinkių nariai, atsidavę lietuviybės darbams – tai ir didelė jėga tos sveikatos palaikyme.

Tikimės, kad Krašto valdybos pirmininko Arvydo Urbonavičiaus žodžiai, išsakyti „Drauge“ puslapiuose, pasieks visus LB tarybos narius, o per juos, kaip artilerijos šūviai, ir kiekvieną lietuvi.

Kviečiame į JAV LB strateginį planą įrašyti išeivijos lietuvišką laikraštį „Draugą“ kaip būtiną priemonę skleisti lietuviybę kiekviename lietuviškame židinyje Amerikoje.

„Draugo“ leidėjų taryba ir Draugo fondas dėkoja tiems, kuriems rūpi lietuviška spauda ir kiekvienam už aukas, kad tas spausdintas lietuviškas žodis toliau gyvuotų.

Draugo fondas

Draugo fondo rudens įnašai:

Su 500 dolerių:
Marilyn J. Pakeltis, Amsterdam, NY, iš viso 555 dol.	Linda ir Don Jacobson, Houston, TX, iš viso 350 dol.
Su 150 dolerių:
Izabelė ir John Howes, Rockville, MD, iš viso 150 dol.
Kun. Vytautas Volertas, Little Neck, NY, garbės narys , iš viso 2,250 dol.	Su 60 dolerių:
Armon ir Venice Grantham, San Antonio, TX, iš viso 145 dol.
Su 100 dolerių:
Tadas Stomma, Tega Cay, SC, iš viso 200 dol.
Rūta Ratajczyk, Louisville, CO, iš viso 225 dol.	Su 50 dolerių:
Barbara J. Mackey, Crete, IL, iš viso 50 dol.
Rita Medzinkaitė, Los Angeles, CA, iš viso 100 dol.
	Su 20 dolerių:
Erika ir Edmund Brooks, Cedar Lake, IN, iš viso 600 dol.

2021-ieji metai paskelbti **ARCHYVŲ METAIS**

Kviečiame į ARCHYVŲ SEMINARĄ

Išsaugokime savo Tautos paveldą ten, kur jis yra sukurtas!

2021 m. spalio 23–24 dienomis
Lietuvių dailės muziejuje SIELA
14911 127th Street, Lemont, IL 60439
Pradžią – 10 val. ryte

**Seminara rengia JAV LB Krašto valdyba ir Lituanistikos tyrimo centras (LTC).
Seminara remia Lietuvių Fondas.**

Kviečiame visas organizacijas, archyvus, muziejus, bibliotekas, knygų saugyklas, knygynus, galerijas ir privačius asmenis, esančius išeivijoje ar Lietuvoje, turinčius ar renkančius dokumentinę medžiagą, dalyvauti seminare ir pasidalinti savo idėjomis, patirtimi ir pasiūlymais, išsaugojant mūsų tautos paveldą.

Norintieji dalyvauti prašome pranešti:
JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkei **Reginai Butkus**
butkusregina10@gmail.com, tel. 773-899-1065
arba
LTC valdybos pirmininkei **Kristinai Lapienytei**
lapienyt@hotmail.com, tel. 773-434-4545

TREJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A
**AUDRONĖ SVOTELYTĖ
 TAMULIENĖ**

Praėjo jau treji metai, kai a. a. AUDRONĖ iškeliavo Anapilin. Rugsėjo 25 d., šeštadienį, kviečiame jos draugus ir pažįstamus susitikti ir prisiminti Audronę. Susitinkame Šv. Kazimiero kapinėse 11 val. ryto prie jos įamžinimui naujai pastatyto antkapio (pietvakarių pusėje, section 64).

Po to kviečiame pabendrauti restorane „Kunigaikščių užėiga“ (980 75th St., Downers Grove, IL). Tikimės, kad galėsite dalyvauti.

Arvydas, Andrius, Aleksandras

TRISDEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A † A
WILHELMINA GENYS

Tu būsi visuomet mylima, niekada tavęs nepamiršime ir amžinai pasigesime.

Liūdintys anūkai:

Peter Poškus, Bernard Poškus, Teresa Poškus, Helen Poškus-Schneider, Mary Poskus-Fell ir proanūkas Craig Poškus

draugas.org/mirties

Žymenį

„Geriausios laidojimo paslaugos“

Southtown suteikė

Palos-Gaidas
FUNERAL HOME

11028 S. Southwest Hwy. Palos Hills, Illinois
 (708) 974-4410 www.palosgaidasfh.com

PETKUS & SON

FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO, 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

BENDRAUKIME

www.facebook.com/draugolaikrastis

SKELBIMAI

www.draugas.org

773-585-9500

A † A
**ALDONA NAUDŽIUVIENĖ
 (KANAUKAITĖ)**

Mirė 2021 m. rugsėjo 8 dieną.

Gyveno Downers Grove, anksčiau Čikagoje.

Nuliūdę liko: dukros Ingrida (Sherpitis) su vyru Christopher ir Renata (Stankienė) su vyru Andriumi; anūkai Matas, Vytas, Lukas, Tadas, Kristina ir Julija; brolis dr. Algirdas Kanauka su šeima (Los Angeles, CA) bei kiti giminės Lietuvoje ir Amerikoje.

A. a. Aldona buvo ištekėjusi už dipl. inž. Viktoro Naudžiaus (mirusio 2003 metais).

Velionė gimė Kaune, prof. dr. Vinco ir Onos (Razmaitės) Kanaukų šeimoje. 1944 m. su tėvais pasitraukė į Vokietiją. 1949 m. atvyko į JAV ir apsigyveno New Yorke. 1955 m. baigė Bennington College, Vermont. Įsigijo B. A. laipsnį istorijos/political science ir muzikos srityje. 1957 m. jai buvo suteiktas M. A. laipsnis Columbia University New York, NY iš muzikos ir muzikos pedagogikos. 1983 m. po papildomų studijų muzikos ir pedagogikos srityse ir apgynus disertaciją University of Illinois Urbana-Champaign, jai buvo suteiktas Doctor of Education daktarės laipsnis. Dėstė muziką New Yorko, East Chicago, Indianos ir Chicago valdiškose mokyklose.

Studijuodama priklausė skautams akademikams, o vėliau Filisterių skautų sąjungai.

Atsisveikinimas su velione vyks penktadienį, rugsėjo 17 d., 9 val. r. Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, Lemonte, kurioje 10 val. r. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jos sielą. Po Mišių velionė bus palaidota šalia savo vyro Viktoro Naudžiaus Šv. Kazimiero kapinėse.

Vietoje gėlių šeima prašo aukoti Vydūno jaunimo fondui – vydunojaunimofondas.org

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. – Donald M. Petkus 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A † A
**Dailininkė ONA ČEPELIENĖ
 (KANAVOLAITĖ)**

Mirė š. m. rugsėjo 9 d., sulaukus 91 metų.

Gimė 1930 m. liepos 25 d. Klykolių k., Naujosios Akmenės raj.

Gyveno Lemonte, anksčiau Palos Hills, IL.

Nuliūdę liko: dukra Vida su vyru Mehmet, sūnus Rimas su žmona Joan, sūnus Linas su žmona Beatriče, dukra Dalia su vyru Jim; anūkai – Arūnas, Petras su žmona Natalie, Kristina, Jessica su vyru David, Raimundas su žmona Ugne, Matthew ir Theresa; proanūkai – Natasha, Gabrielė, Lukas, Vincentas ir Tomukas; pro-proanūkai Bobby, Vivian, Aurora bei kiti giminės ir draugai Lietuvoje ir Amerikoje.

A. a. Ona buvo seselės Mercedes SSC studentė, priklausė Amerikos lietuvių dailininkų draugijai.

Atsisveikinimas su velione vyks antradienį, rugsėjo 14 d., 9 val. ryto Pal. Jurgio Matulaičio misijoje Lemonte, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Vietoje gėlių šeima prašo aukoti Ona Cepele Artist Scholarship Fund.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus 800-994-7600
 arba www.petkusfuneralhomes.com

BALZEKAS
MUSEUM
OF
LITHUANIAN
CULTURE

Voketaitis

Arnold

Saturday
Sept. 18 @ 2 pm

Balzekas Museum of Lithuanian Culture
Tickets: 773-791-7737
<https://balzekasmuseum.org/voketaitis>

PASAULIO LIETUVIŲ CENTRAS
14911 127TH STREET, LEMONT

Rudens derliaus mugė

LIETUS AR SAULĖ!

Rugsėjo 19 Puikus lietuviškas maistas, juvelyrika, molio, stiklo bei kiti meno dirbiniai, gintaras, kepiniai, naminiai muilai, rūbai, eteriniai aliejai, medaus ir sveikatingumo produktai, knygos, organinės daržovės ir dar daugiau!

9 v.r.-5 v.v.

Lithuanian World Center, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439
Dėl papildomos informacijos skambinkite (630) 257-8787

35-osios LOS ANDŽELO LIETUVIŲ DIENOS

Neringa Šiaudikytė
Kolorado Romas
Eugenijus Dicevičius
Gintarė Jautakaitė
Agnė Giedraitytė ir
Martynas Matalis
Retro
Suktinis
Spindulys
Simona Smimova
Atgal | Balną (Back in the Saddle)

Spalis 2-3

Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje
2718 St. George Street
Los Angeles, CA 90027

Vartai atsidaro 11 val. r.

Nuostabi, linksma programa ir šokiai. Atlikėjai iš Čikagos, Seattlo, Connecticuto, Clevelando, Colorado, Maino, New Yorko ir Los Angeles.

Lietuviškas maistas, gėrimai. Gintaro papuošalai, suvenyrai, audiniai, meno kūriniai.

el. paštas:
LTDienos2021@gmail.com
805-744-7324
Daugiau informacijos:
ltdays.com

Bilietus galite nusipirkti iš anksto internete LTDays.com tinklalapyje

INSURANCE AND FINANCIAL

708-433-7777

**Automobilių
Namų
Gyvybės,
Biznio,
DRAUDIMAI**

**Draudžiame
IL, IN,
FL ir MI
valstijose**

Vilma

Virginija

7667 W. 95th St., Suite 207
Hickory Hills, IL 60457
www.javinsuranceandfinancial.com

Priimame 2021 m. LF stipendijų paraiškas

Išsamesnę informaciją apie Lietuvių Fondo stipendijų skyrimo pirmumą, apribojimus, svarstymo ir patvirtinimo eigą, reikalingus dokumentus ir elektroninę paraišką rasite LF tinklalapyje.

www.lithuanianfoundation.org

Registruotis ir pildyti elektroninę paraišką galite iki
2021 m. spalio 1 d.

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

draugokalendarius.org

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 St., Chicago, IL 60629
(Skersai gatvę nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100 • info@midwaylegal.com

Paslaugos: Nekilnojamas turtas • Investiciniai fondai • Testamentai ir palikimai • Verslo reikalai • Bendri teisės reikalai

1YR - 0.75 % APY*

2YR - 1.00 % APY*

*APY - ANNUAL PERCENTAGE YIELD

MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES
CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING

310.828.7095 | info@clcu.org
www.clcu.org

**Remkime Draugo fondą • www.draugofondas.org
4545 WEST 63rd STREET, CHICAGO, IL 60629**